

REALITATEA

ANUL II, No. 35
15 Septembrie 1928

ilustrată

20 PAGINI
Apare Sâmbătă

BCU Cluj / Central University Library Cluj

MODA PĂRULUI TUNS LA ȚARĂ
O săteancă, cu cosițele tăiate.

Prețul 8 Lei

Cea dintâi zi de școală

NEPOTELUL meu n'a făcut nici o poză când am fost musafirul părinților: nu a tras nici pisicu de de coadă și nici pălăria mea n'a întors-o pe dos. Melancolic, absent ca un poet și plouat ca un îndrăgostit a cărui dulcinee n'a venit la întâlnire, nepotul meu stătea într'un ungher, cu un deget la frunte și cu altul în nas.

— Ce-are feciorul tău de-i așa de cuminte? Nu cumva e bolnav?

— Aș, e îngrijat. Măine se începe școala. E pentru el întâia zi de școală.

A, haiducul, i s'a înfundat! Adio jocură și pozne, adio viață fără griji..

Începe un capitol și el, — și începe acum altul.

În dimineața plumburie de toamnă porțile școlilor s'au deschis, largi, și în băncile care au dormitat vara n'treagă se grămădesc copiii. Ochii sfredelitori au contemplat, la început sfioși, pe urmă îndrăzneți, tabla, catedra și pozele murale, cu tendințe morale.

Un fior stânjeneste elanurile copilăriei fragede, un gând cenzurează gestul șglobiu și strigătul spontan: cea dintâi zi de școală!

Domnul cu păr bălai, cu roze în obraji a mplinit șapte ani și a urcat o treaptă pe scara vieții. Sub privirile în cari azurul cerului se resfrânge încă imaculat, au rămas păpușa, cercul, soldații de plumb, jocurile și jucăriile celor șapte ani expirați. Deasupra, un sir de trepte mute, pe care pașii copilului le va urca încet, pe nesimțite, cu tot mai multă încredere și tot mai mult avânt.

Liniște ca într'un templu. Apoi glasurile pornesc să ciripiască, privirile se familiarizează, mișcările devin libere, desghețate. În curând clasa care era un templu, a devenit un stup.

Copilul mângâie acasă, abcedarul. Silabisește primele slove și face eforturi să prindă tâlcul lor. O literă, două: o-m, om... Știe acum ce-i omul. Mai târziu va ști și ce e omenia.

...In clasă, la rând, capete blonde, capete cu păr negru ca noaptea, ochi visdori și ochi neastâmpărați.

Dascălul, pe catedră, — *Guliver în țara făpturilor pitice*, — predă lecția și guvernează cu o gravitate asaltată de-un zâmbet, poporul nou de suflete gingașe care va trece mai departe așa cum au trecut generații după generații pe lângă el, el *Guliver și ei liliputanii*.

Școală de la periferie. Copii de bogdaproste, îmbrăcați pîrpiriu, svânturateci, inteligenți. Vin de-acasă cu porniri plebeene, și dascălul va avea cu școlarii de furcă.

- Diavole, de ce vii tu la școală?
- Ca să 'nvăț.
- Si ce vrei să te faci când ai să fii om mare?
- Șofer.
- De ce?
- Ca să mă plimb.
- Dar tu, fetișo cu ochi de drac?
- Eu, profesoară
- Si de ce profesoară?
- Ca să stau pe catedră și să le pun pe fete la arest.

Redeschiderea noului an școlar pune pe tapet, din nou, problema cărții. Cartea nu e încă așa cum ar trebui să fie. În primul rând e scumpă. În al doilea, nu-i frumoasă. În al treilea rând, spiritul ei nu corespunde încă, pe de-antregul, cerințelor momentului.

Cartea trebuie să fie un prieten care să dea totul copilului, și să nu-i ceară în schimb nimic.

Din păcate, copilul nu găsește până acum într'însa prietenul acesta.

ION PAS

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

BALCANII sunt în febră: în Albania și în Turcia febră regală, în Grecia febră tropicală. În Albania febra s'a încheiat prin încoronarea lui Ahmed Zogu care, odată cu sceptrul și coroana, a primit și un titlu: *Zogu I*.

Războiul a răsturnat câteva tronuri și a suprimat câteva dinastii. Iată însă că, la zece ani după încheierea războiului, se înalță un tron nou și se creiază o dinastie nouă.

Balkanii sunt totuși un ținut aducător de surprize deconcertante, iar Albania s'a dovedit o țară care nu pune preț pe forme și pe vieți. Albania e o fată cu năbădăi.

Rămâne de văzut dacă prestigiul și energia noului rege vor impune mai multă statornicie și o mai temeinică judecată capriciosei țări.

FEBRA regală a cuprins, dealtminteri, și fostul imperiu al padișahilor, devenit azi republică. Gazi Kemal, Viteazul Kemal, președinte al republicii turcești, vrea să se încoroneze rege, la Angora. O dorință, în definitiv, legitimă: Kemal are drept la orice, căci el și-a salvat țara de la pierire.

Dar e surprinzător că, dușman al formelor, sobru în toate acțiunile sale, înlocuind fesul cu pălăria melon, Kemal ține să schimbe acum burgheza pălărie cu..... o coroană.

Febră, — febră regală...

INTRE timp, Grecia e bătută de febră tropicală. Aproape o jumătate de milion de victime. Boala este primejdieasă. Boala a călătorit și a ajuns până la noi, adusă de călători din Grecia.

La Constanța au fost constatate câteva cazuri, dar din fericire s'au luat grabnice măsuri de izolare astfel că bătutii de atâtea nenorociri, vom fi cel puțin scutiți de dengue, — așa îi spune boalei.

O dramă la un hotel din Capitală: un căpitan a împușcat un locotenent și-o femeie, și-apoi s'a sinucis.

Tot febră și aceasta, dar febră amoroasă.

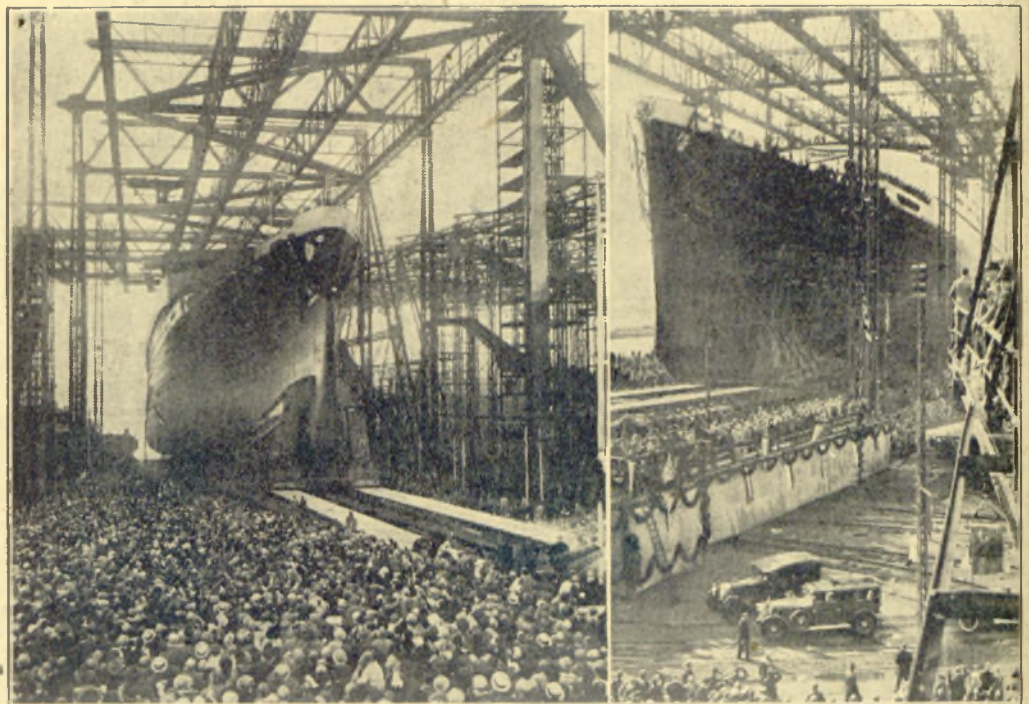
IAR în chestia optanților Ungaria joacă pe două tablouri cari îi vor fi în cele din urmă fatale: agită chestia optanților pentru a forța revizuirea tratatului de la Trianon, și agită chestiunea tratatului pentru a forța soluționarea în sensul cerințelor lor a problemei optanților.

Manevră care ar putea fi calificată șantaj. Manevră care poate fi considerată politică greșită și cu urmări funeste.

Un monument lui Tudor Vladimirescu la Severin

Proiectul monumentului ce se va înălța la Severin lui Tudor Vladimirescu.

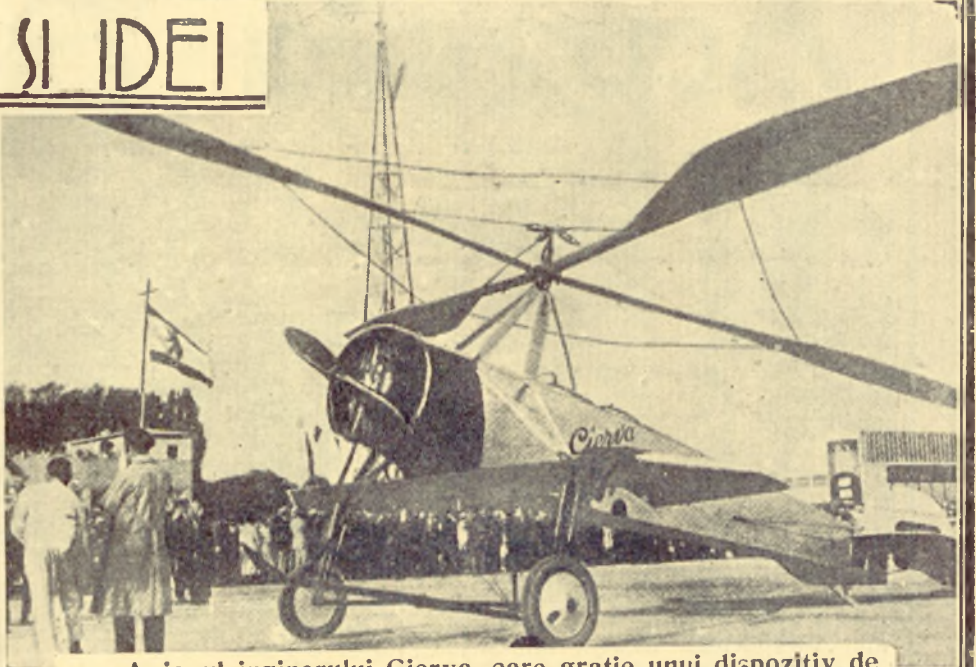

La Bremen, au fost lansate acum câteva zile, cele mai mari transatlantice din lume, aparținând flotei comerciale germane. La stânga, „EUROPA” și la dreapta „BREMEN”, — cum au fost botezate, — în momentul lansării.

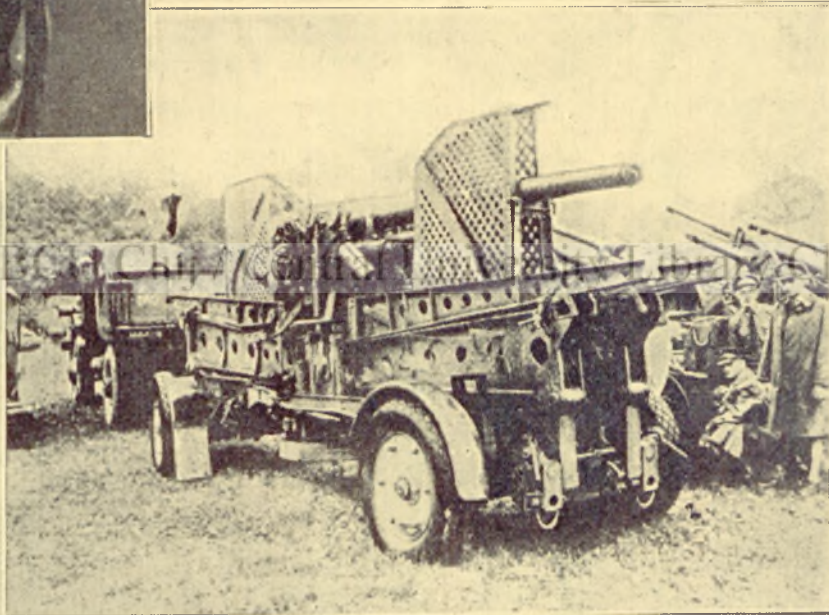
OAMENI FAPTE SI IDEI

M. S. SKANDERBEG III (Achmed Beg Zogu), noul monarh al regatului albanez, care a depus jurământul la 1 Septembrie 1928.

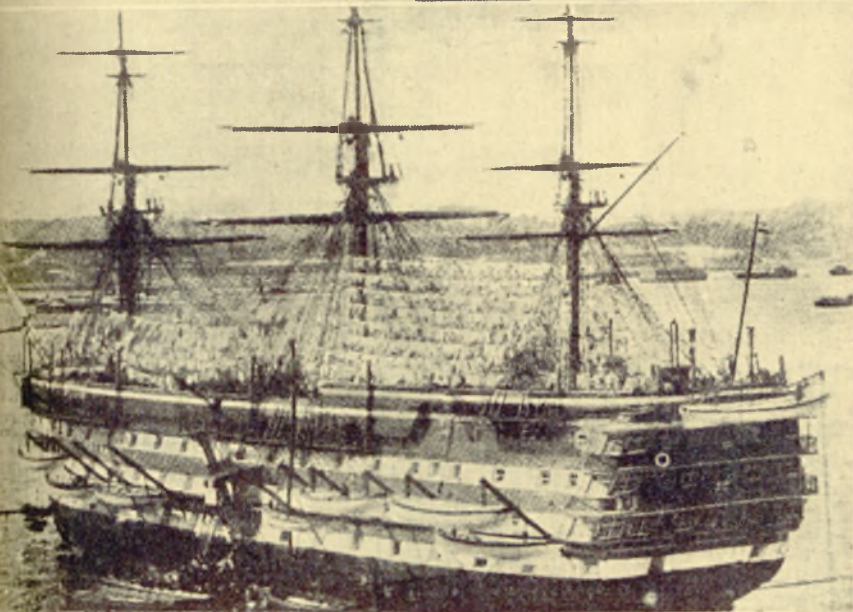

Avionul inginerului Cierva, care grație unui dispozitiv de helice suprapuse, permite decolarea și aterisarea verticală, precum și menținerea în poziție fixă în văzduh.

UN NOU TUN AN-TIAERIAN CON-STRUIT IN AME-RICA.

Noul tip calibru 75 al tunului antiaerian adoptat de armata americană. E cel mai precis tun antiaerian, care a fost experimentat vreodată.

Vechile corăbii ale marinei de război engleze, au fost transformate în cazărmi plutitoare, pentru oamenii de trupă, decongestionându-se astfel vasele de război, în timpul nopții.

DENTISTICĂ MODERNĂ. La Berlin un dentist procedează la extragerea fără durere a dinților și măselelor, grație unui magnet puternic, după ce dintele bolnav, a fost prins într-o cuirasă de oțel cu arcuri.

Acuzata

de Gh. Brăescu

LA cam prin postul paștelui. La Vaslui se judecau procesele la curtea cu juri. Sala mică a teatrului comunal gema de lume. Se strânsese oameni din tot județul. Peste marea de capete, plutea un miros greu de cojoc și de praz. În rândurile din față stăteau cu batista la nas, cucoane nostime, venite să asculte pledoariile avocaților și procurorului, cavalerii târgului, impresionați de roba președintelui, grav, cu barbă și chel.

O gardă sdrențuită de dorobanți cu schimbul dete cu chiu, cu vai, onorul și aprodul anunță:

— Curtea!

După magistrați luară loc pe scenă, jurații. Domnul Alecu, bărbier cu stare, căzuse prim. Sufla greu, nădușind de considerație, cu mâinile pe piept, pătruns de răspundere, hotărât să fie sever și la anul, dac'o ajunge cu sănătate, să-și facă un rând de haine negre. La dreapta și la stânga lui, stăteau smeriți, curățel îmbracați, privind drept, cu mâinile pe genunchi ca la fotograf, un locotenent încrunțat, la pensie, câțiva proprietărași blajini, alegători la colegiul I, un băcan — moldovenii zic *bacal* — un măcelar plin de sănătate și doi cărciumari rivali dela bariera Crucii, certați cu măcelarul pentru că tăiau mascuri în zilele de sărbătoare.

Se judeca procesul unei femei, acuzată că și-a omorât bărbatul.

Aprodul strigă:

— Marghioala lui Neculai Netcă!

O stărpitură de femeie, schioapă, searbădă, fără gând în ochii plini de suferință, se apropie sfioasă, îmbrobodită cu tulpan sărac eșit de soare și se opri slabă ca nădejdea în mila oamenilor.

— Marghioala lui Neculai Netcă, tu ești? întrebă judecătorul.

— Eu răspunse femeia, după ce se uită cu bănuială împrejur.

— De ce nu răspunzi?

— Este o idioată, domnule președinte. Rog pe domnii jurați să ia notă, intrerupe avocatul, apărător din oficiu, jalonându-și dela început pledoaria și se așază privind înapoi, clătănând din cap cu competență, făgăduind mulțimii ispravă.

— Naveți cuvântul... Cum te cheamă?

— Marghioala

— Marghioala și mai cum?

— Nu știe...

— Naveți cuvântul... Marghioala și mai cum?

— Marghioala lui Neculai Netcă.

— Vedeți, că știe, observă provocator procurorul.

— Dac'o întrebați de două ori.

— V'am mai spus, n'veți cuvântul... Apropie-te, nu te teme... De câți ani ești?

— D'apoi dă, eu știu?

— Când te-ai măritat?

— Anfărt... nu anu ista, celălalt...

— Ești acuzată că ți-ai omorât bărbatul, recunoști, e adevărat?

— Adevărat.

— Cu ce l'ai omorât?

— Cu toporul.

— Ce ai avut cu el?

— Dac'a nu putem trăi...

— Te bătea?

— Păi...

— Când te bătea?

— Hojma... Vine dela crăsmă, mă pune să-i trag ciubotele și dac'a nu putem, că era ude, mă lua la batae și mă da afară pe giscol...

— De ce nu l'ai lăsat?

— Un' să mă duc?... Dac'o murit tătucă... frații n'am... și's numai eu singură... Că mămuca s'o măritat de-al doilea și nu vrea să mai știe de mini...

— În scara când l'ai omorât, te-a bătut?

— Ni-o dat numa două palme...

— De ce ți-a dat două palme?

— Că n'am aprins lamba... n'aveam de-

cât un chibrit și-l țineam când o veni el, că nu era gază destul... Și cum o intrat pe ușă, ni-o tras două palme, de-am gândit că mi-o eșit ochii... că la ce stau pe întunec... Am aprins lumina și n'am zis nica... Ce era să mă pun cu el, că tot din pricina lui am rămas schioapă...

— Când, cum?...

— O lună după ce ne-am luat... O dat cu parul'n mini și ni-o rupt chicioaru, că di ci n'am făcut măliga... Dac'a era de muncit, munciam ca o roabă... căram apă, aduceam lemne, eșiam și la prașit și la secrete...

— Și cum l'ai omorât?

— Așa cum vă spuneam... Ni-o dat două palme și l-am lăsat... zic, să nu-mi pun mîntea cu el... Și am luat măt'u 'n brațe, că umbla pi gios și mi-era să nu-l calce, că ei aghie să ține pi chicioare di beat ci era... Și numa ci am luat măt'u...

— Ce?

— Un măt'șor, săracu... Numai atâtea era... l'am găsit în drum, într'o zi când am venit la târg cu o leacă de fasole... Atâtea suflet era 'n casă... dac'a n'am pe nimini... Copchii nu ni-o fost dat dela Dumnezeu să am...

— Mai departe...

— El dac'o văzut așa s'o repezit la mini și'o zis: Proasto, ci stai cu măt'u 'n brațe și l-o luat și l-o călcat în chicioare...

— Ei, și pe urmă?

— Am pus mâna pe topor și l-am pălit în cap, ș'o chiecat gios...

— Ți pare rău?

— Di ci să-mi pară rău, mărturisii femeia ștergându-și nasul... Dac'a lui nu i-o fost milă de-un dobitoc...

Jurații au achitat-o. Cucoanele au bătut din palme. La ușă, domnul Alecu primea felicitări.

— Bravo, domnule Alecu, bine ai judecat...

La ce să omoare măt'u femeii?...

— Par'că de asta... Ehe... o avut noroc că i-o rupt chicioaru, altfel vidé ie pi dracu...

PITORESCUL ROMÂNIEI. — Adăpatul caiilor.

MOBILE de PRIMUL RANG

și anume: dormitoare, sufragerii, garnituri de salon, șezloane, scaune, etc. în mare asortiment permanent la

Depozitul de MOBILE „VICTORIA“

CRAIOVA

Str. Unirii Palatul Minerva

Invităm pe mult stimații amatori de mobile din CRAIOVA și OLTENIA în prăvălia noastră spre a vedea mobilele noastre.

Prețuri și condițiuni avantajoase.

RADIO Jurnal

Cea mai mare și mai completă publicație de radiofonie.

Va cuprinde programul pe o săptămână înainte al tuturor posturilor de emisiune europene, informațiuni radiofonice, comunicări, desene, ilustrații, anecdote din istoria radiofoniei, etc.

Inscrierile pentru abonamente (lei 300.— pe timp de un an sau lei 150.— pe șase luni) se primesc la administrația ziarului „RADIO-JURNAL“, din București, strada Sărindar, No. 7—9—11.

Expoziția canină și concursul de vizuină la Tg. Mureș

1 și 2, D-na și d-nul Călugăru; 3, D-nul Kovach; 4, D-nul Leuca;

Rita
câine de 7 ani

Doi concurenți

... care a reușit minunat. S-au expus peste 100 exemplare, dintre care 80 câini de rasă pură (cu pedigree român). Materialul de foșterieri (35 de exemplare) s-a prezentat în mod excepțional. Pentru prima dată s-a adoptat clasificarea după sistemul englez (după puncte).

S-au distins produsele caniselor: Smoothhaired, Elite, Eugeron, Dela Mureș, Estella și Hubertus.

Dintre amatorii chinotehnici, cari au participat, menționăm între alții pe d-nii Lt. Col. Bozac, Cioclan, Leuca, Călugăru, Dr. Bran - Cluj, Kovach, Scheer, Erdelyi, Fenyő, Baron Banhidly, Contesa Zay, de Zelinsky, și d-nul Grishaber, Gyarmathy - Arad, cari au îmbogățit expoziția cu frumoase exemplare de rasă pură ca: dogi germani, câini de aret germani și englezi, bulldogi francezi și englezi, dobermani, bursucari țepoși, câini lupi germani și ungurești (dulăi), pudeli pilici, cocker, etc.

Afară de premiile acordate de R.A.P.C. prin arbitrii ei, s-au distribuit câștigătorilor, frumoase și valoroase premii de onoare, donate de publicul entuziast al orașului Tg. Mureș.

Meritul organizării expoziției revine d-lui dr. Nian, președintele filialei.

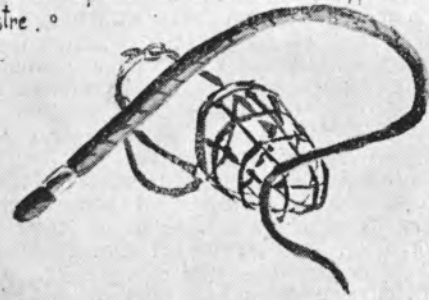
Fotografiile pe care le reproducem ni-au fost trimise de d. capitán medic, dr. Gh. Bran, prietenul revistei noastre.

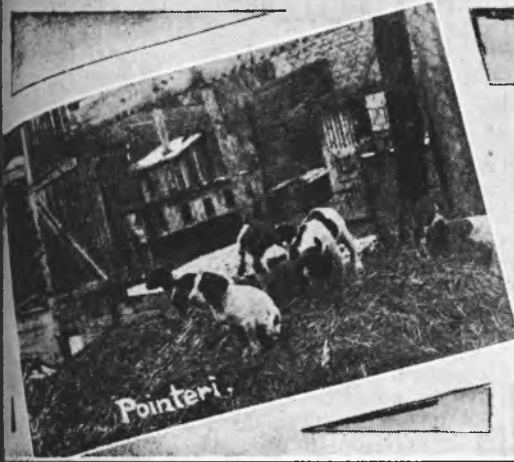
PREMI DE ONOARE

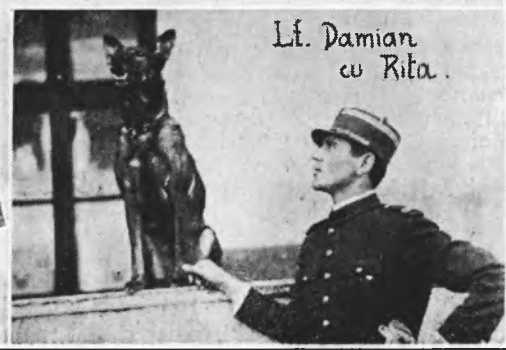
Pa de câine-lup

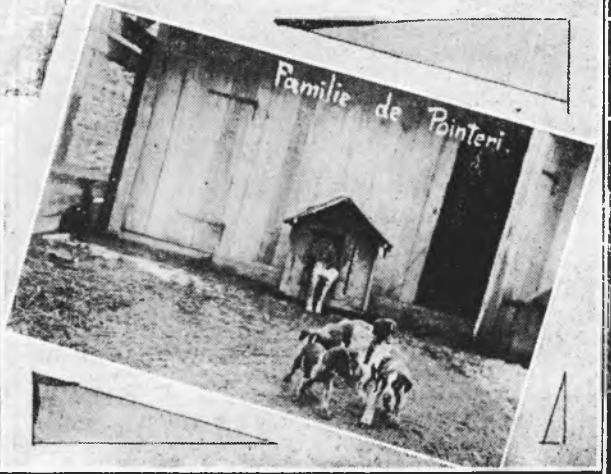
Cățelul și pisicuța.

Pointeri.

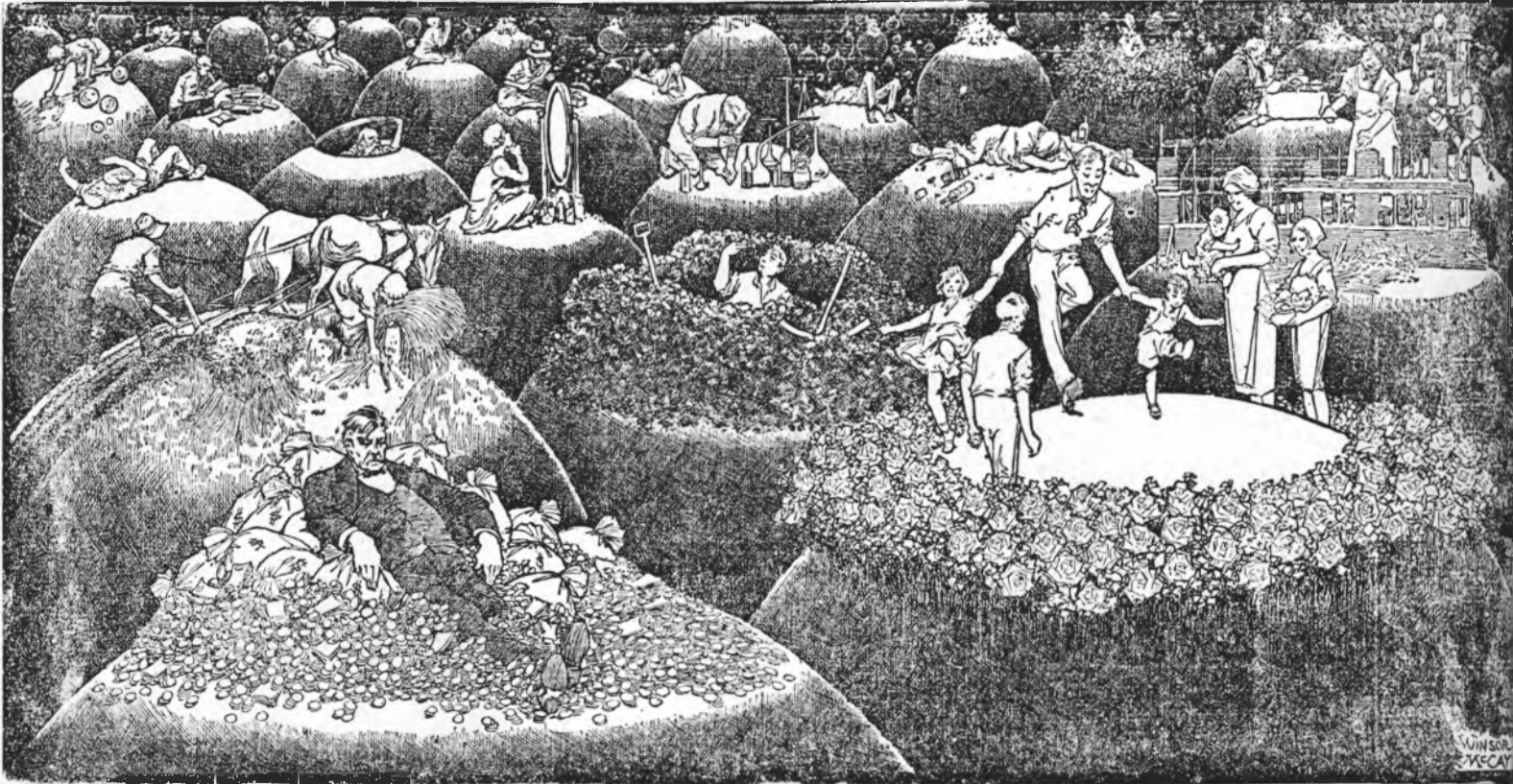

Lt. Damian cu Rita.

Familie de Pointeri.

Fiecare dintre noi trăește în lumea sa

Pentru acei cari gândesc, viața este o comedie, iar pentru acei cari simt — o amară tragedie.
Horace Walpole

LUMEA, socotită cea mai bună sau cea mai rea, pe care un bărbat și-o făurește pentru sine, poate fi văzută în desenul de mai sus. În stânga, unul e culcat pe grămezile de aur străne de el însuși. Nu trebuie să-l invidiați.

În dreapta, unul a creat o mică lume fericită, pentru propria-i familie, trăește în sânul ei și se desfată. Bărbatul cu soția și copiii din această mică lume de flori și fericire și-au făurit lumea cea bună.

Copiii voștri vor privi cu interes desenul nostru și vor voi desigur să deslușiască menirea și numărul atâtor lumi diferite.

În stânga, înapoia omului culcat pe aur, un plugar își lucrează pământul cu sârguință. Pentru că muncește, viața lui are o valoare.

În mijloc, minierul, călăuzit de speranță, înaintează în adâncul negru al pământului, încredințat că lovitura următoare de târnăcop îi va da stăpânirea aurului. Viața sa nu-i risipită. Oamenii aceștia, cari caută aur, cheltuesc vreme și bani mult mai mult decât valorează aurul, atunci când îl găsesc.

În dreapta, înapoia familiei fericite, vedeți constructorul. Acela care construiește, crează; lasă pe acest pământ ceva ce nu exista înaintea lui. Nu trăește zadarnic, trăește satisfăcut.

Mai vedeți apoi lumea deșertăciunilor, intrupată de femeia cu dresuri, care stă tolănită în fața oglinzii.

În dreapta acesteia, e lumea științei. Chimistul cu preparatele sale, lucrând la probleme care însemnează viața prelungită, mai multă sănătate, o mai bună cristalizare a speței omenești — dar, în același timp mai multă forță de distrugere.

Zece mii de poeți, filozofi și oratori, au descris marea noastră lume rotundă. Emerson spunea că „aceluia îi aparține lumea care poate privi prin cerințele ei”.

Înainte de a cunoaște însă lumea, trebuie să se știe ceea ce este într-însa real și ireal.

Printre celelalte lumi văzute mai sus, e și aceia a beției, căreia atât de mulți ne-

Viața este felurită, după cum sunt și oamenii. Cu toții trăim în această lume largă, cu 25.000 km., în jurul nostru, în așteptarea zilei când vom porni spre tărâmurile necunoscute. Dar cu toate că trăim împreună, în această lume fiecare dintre noi își creiază totuși câte o mică lume separată, pentru sine.

Desenul pe care vi-l prezentăm aci arată câteva lumi îngrădite, înfăptuite de oameni în concordanță cu sentimentele și interesele respective. Lumi individuale în care și petrece viața fiecare dintre noi, sau fiecare grup familiar de-al nostru.

Fericțiți sunt acei cari isbutesc să-și creeze o lume folositoare de muncă cinstită și bună învoire.

nești din nesfârșitele teritorii robite. Dar, ei s'au dus, lumea a rămas pe loc și pământul nu s'a schimbat.

Marile genii evadează întâmplător din mișcarea fapturilor omenești, asemenea fulgerilor printre nouri. Ei strălucesc în lumina glorioasă a „nemuritorilor”. Geniul de astăzi este numai „promisiunea” primitivă a unui viitor secol.

Pământul acesta, deși crispat uneori de cataclisme grozave, are de parcurs miliarde de ani de existență.

Pentru milioane de ani, mai mulți bărbați știința și înțelepciunea lor, se vor desvolta.

Trecutul omenești e glorios, luând în considerație că totul ce avem astăzi a fost împlăcut într'un interval relativ scurt: în cei 12.000 de ani cari ne separă de epoca de piatră. Dar peste 1000 de secole, cât de neînsemnate și de hazlii vor apărea toate cele ce privim astăzi sub aureola de miracol!

Cei trei scriitori ai lumii, socotiți astăzi mai mari, Homer, Dante și Shakespeare, nu vor mai fi citiți peste o mie de secole. Peste secolele cari se vor scurge, operele lor vor apărea copilărești, după cum vor fi văzute și celelalte lucrări ale marilor artiști, oameni de știință sau muziciani.

Totul constă în a îndeplini bine ceea ce facem și în a face lucrul cel mai bun pe care suntem capabili să-l îndeplinim.

În asta se găsește proba utilității. Fericirea rezidă în mulțumire.

Alexandru cel Mare, în goana sa de-a cuceri „mai multe lumi”, — deși într'adevăr n'a pus stăpânire nici măcar pe un sfert din pământul lumii — luptând împotriva beției și a molimelor, omorând la nevoie pe cei mai buni prieteni ai săi, figurează în istorie drept una din cele mai mari figuri. Dar, orice bărbat care posedă o căsuță, o familie, prieteni și mulțumire, este de un milion de ori mai fericit decât Alexandru, Cezar sau Napoleon, strânsi toți trei la un loc.

Lucrul cel mai de seamă este să fim mulțumiți cu destul, să simțim că viața noastră este de folos și să ne îngrijim mai întâiu de acia din jurul nostru, cari au dreptul să depindă de noi, respectând în totu cele trei noțiuni: înțelepciune, generozitate și dreptate.

fericiți îi închină viața. Corpul omeneșc zăcând colo, în mijlocul sticlelor goale, înfățișează decăderea și nenorocirea a milioane de suflete omenești.

Și mai sunt și multe alte lumi; lumea acelor „pierde-vară” cari lenevesc și nu se îngrijesc de nimic. Vor afla însă aceștia, mai târziu, că lumea știe să-i învețe să se îngrijească. Lumea cărturarilor, o lume fericită. Lumea celor cari fac munci grele, dar cărora, din fericire, cu cât înaintăm în secole, mecanica le aduce ușurare.

Marele gânditor francez, La Rochefoucauld, autor a nenumărate maxime, a spus: „Acela care-și închipue că poate lucra în afară de marea lume, se înșală amar — acela însă, care crede că lumea nu poate trăi fără dânsul — e și mai greșit”.

Fiecare e menit să respecte orânduirea marelui lumi, chiar din timpul când își încordează forțele pentru crearea miciei sale lumi separate. Fiecare e dator să-și aibe un rol folositor fie cât de mic. Noi nu trebuie să fim înspăimântați de mărimea acestei lumi și nicidecum de așa numiții „oamenii ei mari”. Dar, nici să avem porniri pentru nerecunoașterea valorii lor și nici să disprețuim propriile noastre micimi.

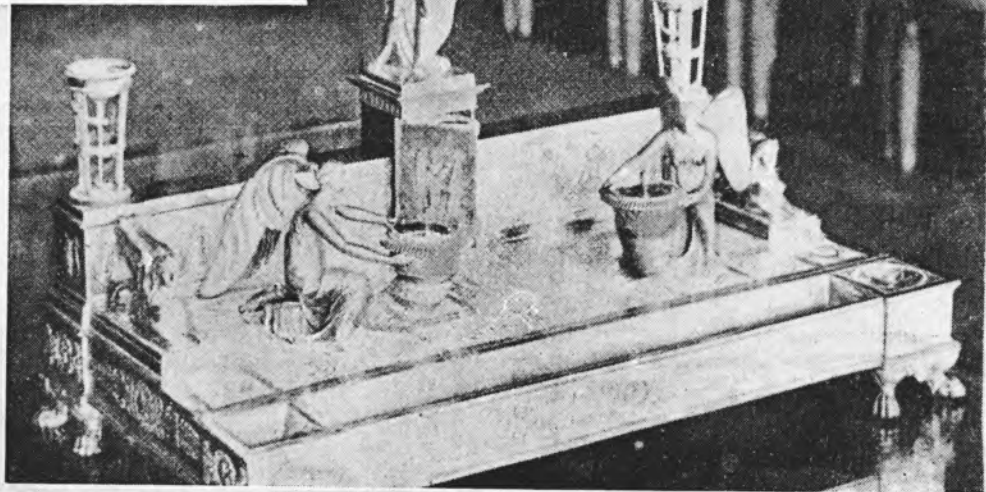
Și așa, prin muncă folositoare, putem obține fericirea.

Tineretul speră în toate, se încrede în totul. Un copil, plânge și cere luna, gândește că o poate căpăta. Băieți sau fete tinere vor să cuprindă, să posedă întreaga lume. Tineretul vrea s'o vadă în întregime, s'o aibe și s'o guste toată.

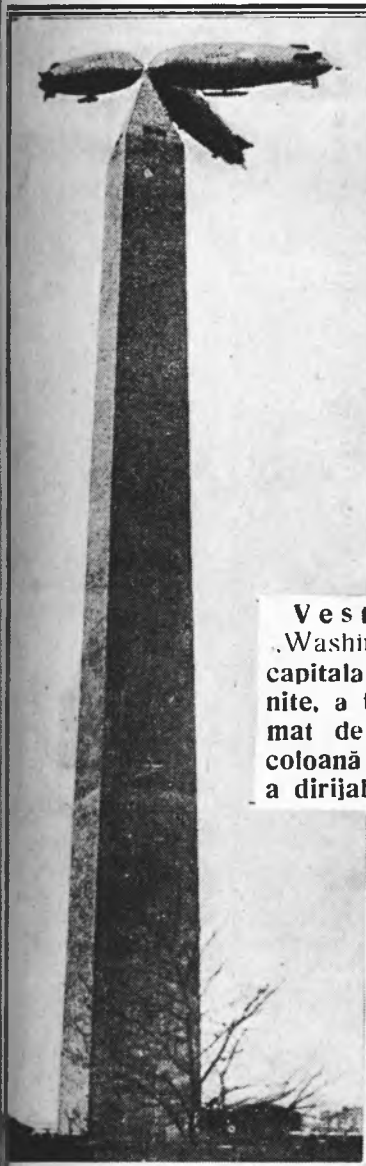
Puțini muritorii se pot numi moștenitori ai pământului. Un Alexandru cel Mare sau un Napoleon au putut mai întâiu, să se impună cu forțele lor armate, apoi să impună legile lor la milioane de ființe ome-

Curiozitati.

O CĂLIMARĂ ISTORICĂ. A servit la semnarea tratatului internațional din 1860, iar la 27 August crt., la semnarea pactului Kellogg. Este sculptată complet de mână, în onix.

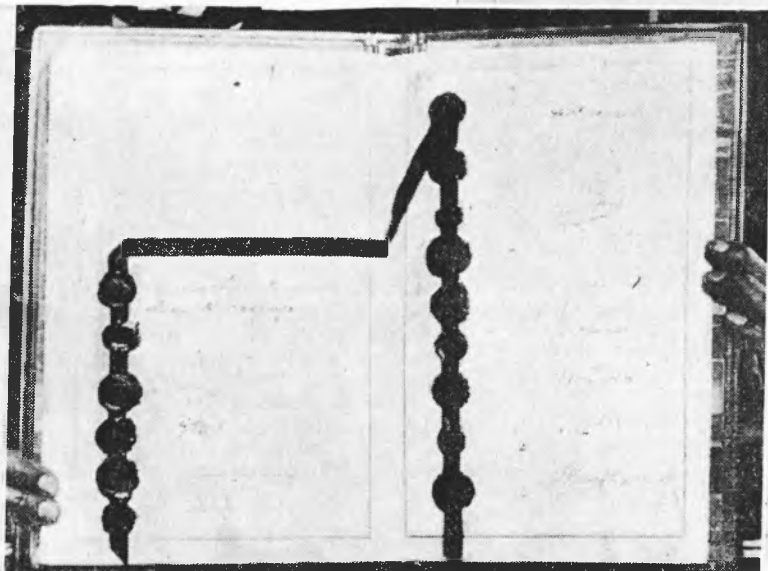
Vestitul obelisc „Washington”, din capitala Statelor-Unite, a fost transformat de curând, în coloană de ancorare a dirijabilelor.

Regina Aerului, MISS MABEL BOLL, regina diamantelor, vrea să-și schimbe titlul, în regina aerului; va porni într'un zbor transatlantic, din New-York la Londra, însoțită de aviatorii Levme și Acosta.

INDIA ÎN EUROPA. Fiica maharajului din Lahore, principesa Djambill, însoțită de o damă de companie, pe plaja dela Deauville (Franta).

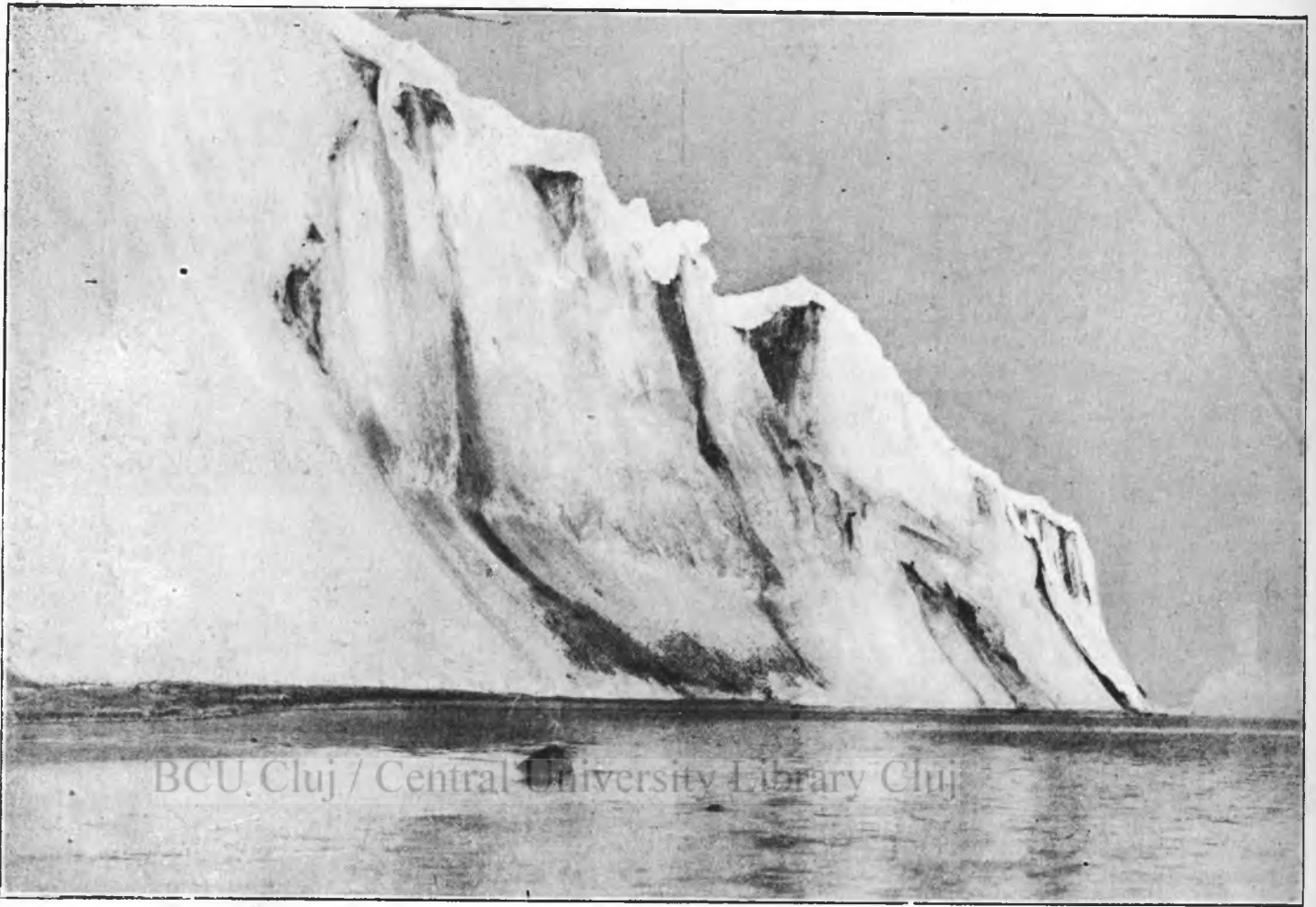
PACTUL KELLOGG, cu semnăturile originale, și sigiliile statelor, cari au aderat, depuse la 27 August crt.

Orasul Hâvre a donat acest toc de aur, cu care s'a semnat pactul Kellogg.

MISTERUL POLULUI SUD

O extraordinară expediție de exploratori, sub comanda lui Richard E. Byrd speră să desvăluie tainele continentului de gheață.

La ce fel de descoperiri se așteaptă oamenii de știință.

O expediție de explorare din cele mai grandioase se pregătește actualmente în Statele Unite ale Americii. E vorba de o expediție care vădește un curaj și o ambiție de reușită, cum nu s'a mai înregistrat până în zilele acestea. Va fi alcătuită din vapoare transoceanice, aeroplane, haite de câini pentru umblatul pe ghetari și stocuri de alimente, care să îndestuleze expediția pe timp de doi ani.

Faimosul aviator și explorator *Richard E. Byrd* va fi conducătorul expediției care, se speră, să poată porni chiar pe sfârșitul lui Septembrie a anului acesta.

Membrii expediției vor fi aleși dintre cei mai competenți oameni de știință și dintre cei mai reputați și curajoși exploratori, dupe întregul glob pământesc.

Și, bineînțeles, cheltuielile se cifrează dupe acum la sute de mii de dolari. În socotelile care se întocmesc s'a uitat a se trece printre sacrificii și câteva vieți omenești dintre cele mai prețioase. Dar ce contează toate acestea pentru progresul științific al omenirii?

Ținta expediției, este vizitarea și cercetarea părții cele mai dezolate și mai nefolositoare a lumii: Continentul vast și confundat sub veșnicia ghetarilor — în centrul căruia se găsește Polul Sud.

Fără îndoială că se vor găsi mulți cari să pună întrebarea:

„Dece atât de zăvă; dece atât de cheltuială; ce ne face oare să riscăm vieți prețioase pe acest enorm deșert de gheață?”

Întâiul răspuns ar fi simplu și anume: „Continentul arctic este necunoscut”. Singura suprafață a pământului care este lăsată liberă pe hărțile noastre. Și mulțimea exploratorilor cari au fost totdeauna călăuziți de ideea cercetării lucrurilor noi, vor simți

că răspunsul acesta este suficient. Nu este oare înțelepciunea și cunoașterea cât mai amplă a lumii, una din caracteristicile cele mai de seamă ale omului? Ar fi greu să se contrazică acest mare adevăr, căci cuceririle omului în această lume precum și cuceririle pe care le face asupra propriii sale ființe — făcând să progreseze și să existe societatea omenească — au fost totdeauna împlinite din dorința de a cunoaște.

Dar pentru proiectata explorare a enormului platou de gheață, care acoperă capătul de sud al pământului, știința are câteva răspunsuri mai definite decât acel de mai sus. Sunt lucruri importante ce se așteaptă să fie descoperite, și care vor fi de mare folos cel puțin pentru o jumătate din științele existente.

E adevărat că partea mai importantă a acestor descoperiri aparține științei geologice.

Actualmente, continentul Antarctic este nelocuit. În câteva locuri capetele sale stâncoase sunt expuse mării și acolo s'au găsit câteva plante rare precum și unele animale microscopice. Apele care incojoară continentul, conțin diferite specii de pești și alte creaturi. Unele insule care sunt despărțite de continent sau separate de nesfârșitul bloc de gheață, sunt locuite de acele păsări care nu zboară. „pinguinii” — și alte câteva creaturi. Dar privit în întregime, continentul pare confundat în pustiu morții fără nici un semn de viață, mai mult chiar decât cel mai desăvârșit deșert.

Pe când la Polul Nord există o intensă viață animală; foc, urși polari și multe altele, în drumurile pe care le-au făcut Amundsen și Scott la Polul Sud, n'au văzut și n'au putut constata decât nesfârșita domnie a gheții și a zăpezii.

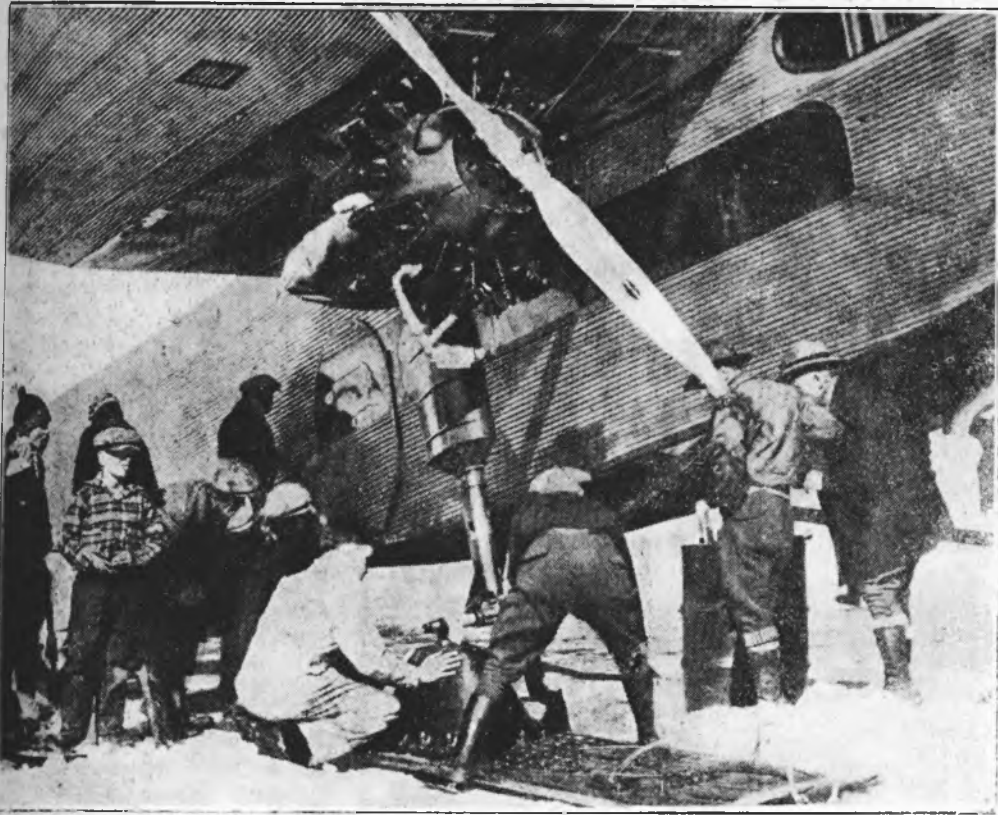
Cu toate acestea, unii exploratori au reușit să aducă fărâme de stânci desprinse sau bucăți din gheața sondată adânc care, analizate de geologi, au făcut neîndoelnică și surprinzătoare dovadă că aceste elemente conțin fosile de plante și animale ce se asemănă cu acele care-au trăit cu secole în urmă, în locuri mai fericite ale pământului.

Dealungul continentului, la sudul Australiei, s'a găsit chiar cărbune. Bineînțeles nu într-o cantitate care să poată da naștere unei întreprinderi comerciale, dar a fost destul ca să se facă constatarea că la Polul Sud a fost odată o climă cum este astăzi aceea din țările tropice.

Din nefericire, s'au găsit până astăzi doar foarte puține din aceste fosile. Și câți geologi n'ar oferi zece ani din viața lor, ca să poseadă o colecție completă! Să aibe specimen destule, capabile să-i pună pe urmele tainicei istorii a continentului să le arate cum a decăzut acest ținut al pământului din starea sa fericită de altădată, când puteau să se desvolte acolo plantele și cărbunile.

Explorările comandantului Byrd pe continentul Antarctic vor fi executate mai mult cu aeroplanul. Se va stabili o bază la coastă, unde vor veni — făcându-și loc prin blocurile de gheață — vapoarele expediției. De la această bază se vor așeza depozite de alimente și instrumente pe o linie de o sută mile depărtare spre Pol. Sborurile aeroplanelor vor fi executate pe întinderea acestei linii, dela bază. Linia va fi extinsă în măsura posibilității, înaintând către centrul Polului.

Se vor lua fotografii și, pentru că pe continent există un singur vulcan în activitate muntele Erebus, se speră că în jurul lui se vor putea face aterizări și culege astfel elementele necesare științei.

Avionul cu care se vor face sborurile de recunoaștere

În ceea ce privește gheața în sine se pot face constatări interesante. Mai întâiu profunzimea. Se știe că partea principală a Continentului Antarctic pare a fi un platou, vreo două mii deasupra mării. Dar nimeni nu știe cât de înaltă este stânca și cât de adânc este stratul de gheață ce o acoperă. Unii geologi presupun că continentul este destul de ridicat și că gheața care-l acoperă nu e extraordinar de groasă. Profesorul W. Meinardus, dela Universitatea din Goetingen (Germania) susține că pământul continentului este de mică înălțime și că gheața formează majoritatea blocului; alăta gheață — a culculat dânsul — încât poate să acopere întregul pământ, pe o grosime de 40 metri.

Expediția Byrd va avea cu dânsa aparate speciale de sondej, desăvârșite de specialiști din marina Statelor Unite precum și de alți inventatori științifici.

Alte scopuri științifice ale expediției se referă la aerul și meteorologia polului. În privința științei atmosferice, Continentul antarctic reprezintă un izvor unic din mai multe puncte de vedere. În primul rând se spune că acolo se găsește aerul cel mai pur din întreaga lume.

Pentru că în centrul continentului nu există viață de plante sau animale, nici părți libere ale pământului, ci numai gheață și zăpadă, aerul nu poate conține nici cea mai neînsemnată impuritate. Numai în laboratorii speciale și cu mari precauțiuni, oamenii științei ar putea fabrica un aer atât de pur cum este acela din platoul Antarctic.

Și pentru că în aer nu există nici un fel de praf, știut fiind că imixturile în aer au o mare influență asupra vremii, se crede că pe acolo nu plouă niciodată. Așa fiind, datele asupra felului cum se schimbă, — dacă se schimbă — vremea, vor fi de un real folos pentru meteorologie.

Continentul Antarctic mai este cunoscut ca fiind străbătut de cele mai puternice vânturi. Vânturile acestea au făcut ca expediția Scott să fie înzăpezită și să piară, cu toate că un depozit adăpostit, cu alimente și haine, se afla la o depărtare de numai 12 mile, de locul dezastrului. În privința acestor vânturi, cari suflă din diferite părți ale Continentului, un celebru explorator australian, Sir Douglas Mawson a făcut o comunicare societății geografice americane, arătând posibilitatea că ele să poată fi utilizate la punerea în mișcare a morilor de vânt și să producă astfel forță electrică de un mare folos industrial.

Singura nedumerire este ce să se facă cu această forță?

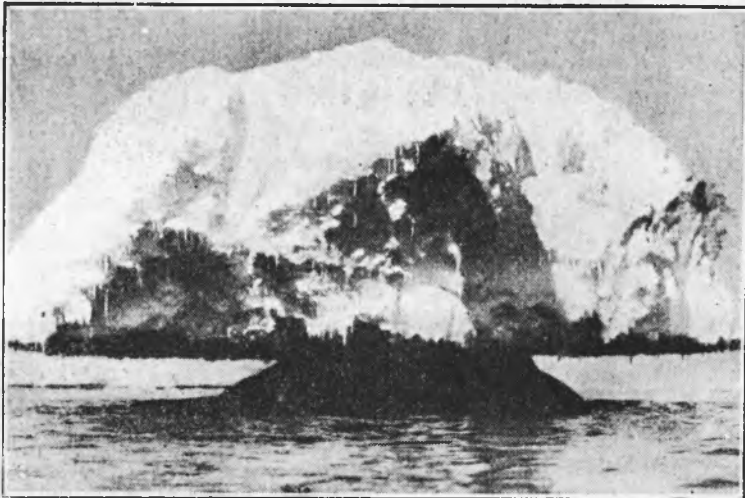
Se crede că, dacă se vor găsi pe continent

minerale, să se poată înființa industrii electro-chimice, — ale căror produse să fie transportate de vapoare sau pe calea aerului, în ținuturile civilizate.

Alte probleme pe care expediția Byrd le va cerceta sunt și acelea, privind unele fenomene electrice și magnetice, observate în ținuturile Antarctice. Este vorba de un fenomen, numit „focul St. Elmo” și anume: fulgi de zăpadă, purtați prin atmosferă de vânturile puternice, devin elemente electrice. Pe catargele vapoarelor s'au putut vedea descori scânteeri luminoase provenite din contactul lor, cu fulgii de zăpadă. Este o problemă a cărei cercetare preocupă mult pe savanți.

Dar, cea mai interesantă descoperire probabilă, la care putem spera este aceea menționată de însuși comandantul Byrd.

Dânsul crede, că pe întinderea acestui

FOCUL „ST. ELMO”

Dar posibilitatea că ar fi rămas poate unii descendenți și că aceștia traesc pe unele „oaze” libere de gheață, — așa cum își închipue Byrd, — e de ajuns pentru că sângele specialiștilor să fiarbă și să-i îndemne ca să meargă și să se convingă.

În țările nordice există o legendă prin care se crede, că undeva pe Arcticii de gheață, s'ar găsi o țară caldă inconjurată

Ghețar Ciupercă, una din primejdiile care amenință pe exploratori

mare continent, care ar fi aproximativ de vreo 4 milioane metri pătrați, să existe unele părți neacoperite de gheață, după cum se găsește fâșii de pământ pe insulele apropiate de Polul Nord, care în timpul verii sunt libere de gheață sau zăpadă. Toate vârfurile mai înalte ale Continentului sunt într'adevăr acoperite de gheață, dar s'ar putea ca în interiorul său, să se găsească unele ținuturi mai joase, unde gheața să dispară în unele anotimpuri. Și acolo s'ar găsi poate și ființe vii, de un fel sau altul.

Nici un om al științei nu-și poate închipui cum ce-ar putea fi aceste creaturi. Pe coastele Continentului, biologii din expediția Shackleton, au găsit câteva specimene de vietăți microscopice. Animale care au facul-

de foc, în care trăesc și acum supraviețuitori de-ai lui Noe. Recentele explorări însă, la capătul de nord al pământului, au risipit această legendă. O idee asemănătoare vrea să controleze și comandantul Byrd, la Polul Sud, deși nu prea este optimist, în credința că ar da acolo peste oameni în viață, sau vietăți de alte soiuri, pe „oazele”, cari, — și aceasta este problematic, — s'ar descoperi.

Totuși, o fâșie neacoperită de gheață, cu câteva plante pe dânsa și vre-o jumătate duzină de animale, antice, de diferite feluri, modificate și desrădăcinate de frig, vor însemna descoperiri științifice de o importanță incalculabilă, pentru întreaga știință universală. (din englezește de N. L. ROTEANU)

CONCURSUL DE FOTOGRAFIE

„Babele” din Bucegi. Foto Th. Santelevici.

La spate

Biserica Domnească din C.-de-Argeș. Foto Biciolla.

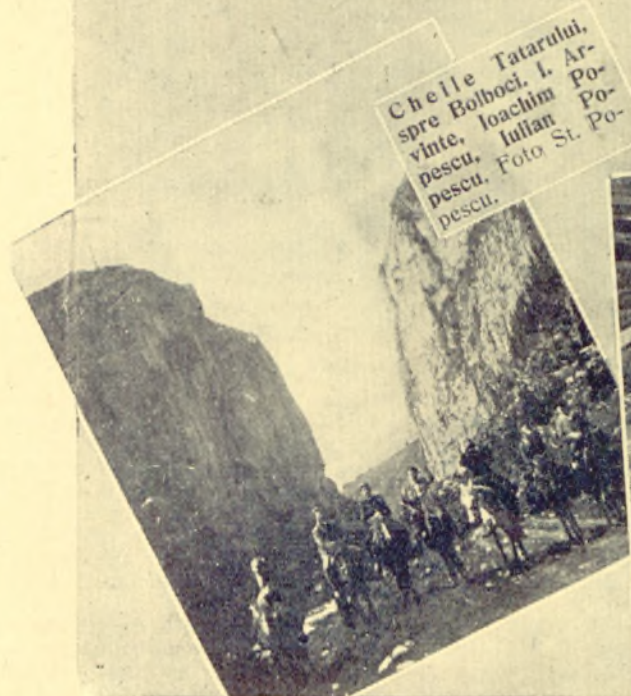
Silucte la mare.

Es
de l
râul

Lângă „Bă
F. N., Marcel
Tudor. Foto

Chelle Tatarului, spre Bolboci, I. Arvinte, Ioachim Popescu. Foto St. Popescu.

Captarea Ialomiței. Foto D. Ionescu.

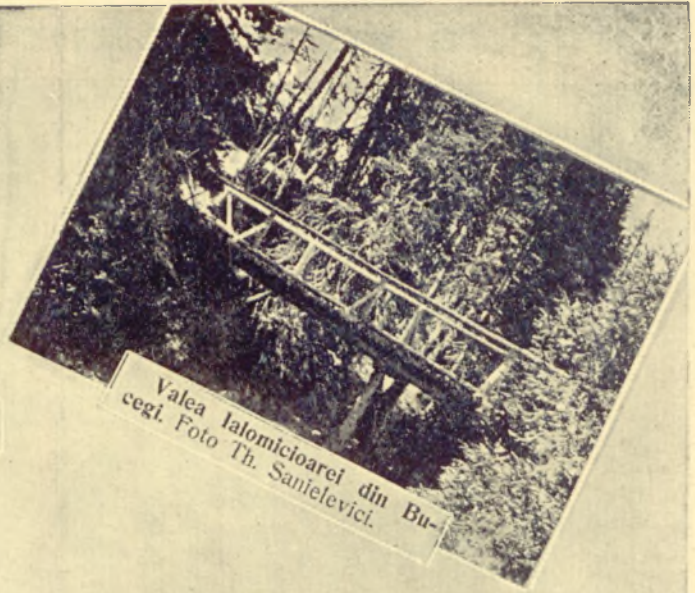

Po
cegi

„REALITĂȚII ILUSTRATE“

Joc cu mingea.

Valea Ialomicioarei din București. Foto Th. Sanielevici.

Plajă cu pluta
maptea pe malul

„piramidă „suu-generis“
Foto F. Filip.

BCU Cluj / Contra University Library Cluj

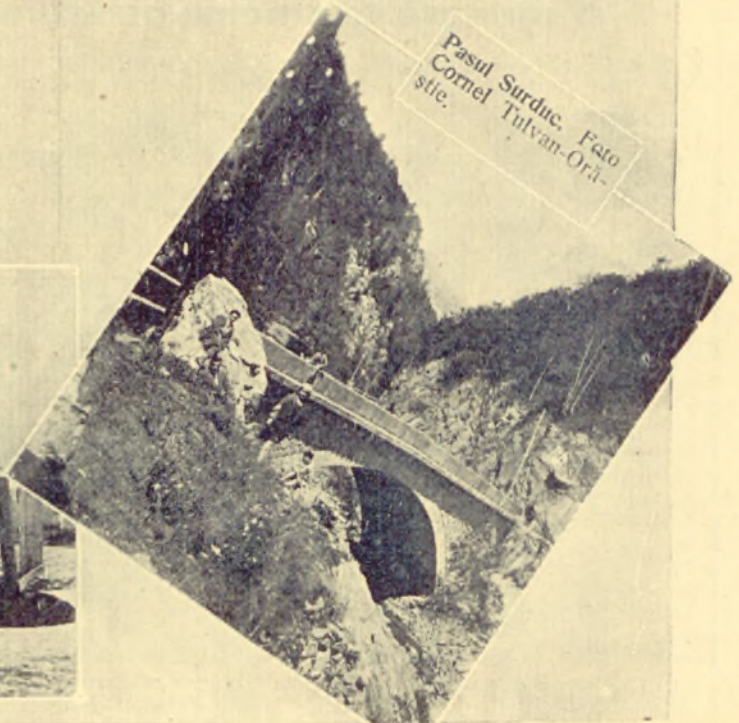

Schit în gura peșterii Ialomicioara. Foto Th. Sanielevici.

La izvor. Harry B., Marcel B. și Ficu N. Foto Th. Sanielevici.

Pasul Surduc. Foto
Cornel Tulvan-Orăștie.

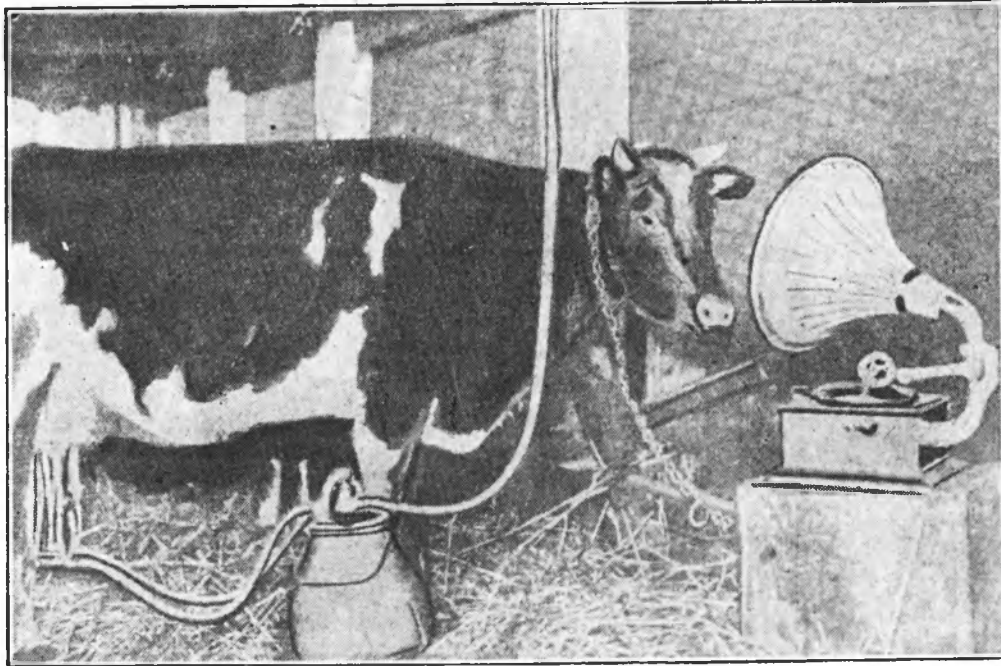

Tekirghiol. Tabăra „Prietenii Mării”. Foto Biciolla.

... (Bu-
... vici.

Lapte de vacă „bine dispusă“!

In Statele Unite ale Americii există în nenumăratele reclame răspândite, o expresie care, încă de mulți ani, a devenit celebră. Expresia sună: „Lapte de vaci bine dispuse“.

A fost și este încă un bun subiect de satiră și a dat naștere la discuții și comentarii științifice. În tot cazul, o mare industrie a laptelui de dincolo de ocean, e foarte mulțumită că vacile sale sunt „bine dispuse“. Și asta se întâmplă fie din pricina că vacile sunt adăpostite în grajduri moderne și confortabile, fie că se bucură de o excelentă hrană. Fapt cert este că grație „bunei dispoziții“, vacile produc un lapte mai bun și mai abundent.

Și consorțiul laptelui cu pricina își freacă mâinile de bucurie anunțând cu litere mari prin ziare și prin reviste că ei servesc publicului „Lapte de vacă bine dispusă“.

Fermierii germani, în spiritul lor teutonic de a urma ritmul vremii, s'au gândit să imite experiențele lăptarilor americani. Voiau chiar, ca vacile germane să fie mai bine dispuse decât cele americane.

Și, desigur că, pe lângă grajduri confortabile, îngrijire veterinară, hrană excelentă, — lucruri care există și la ei — cautau să ofere vacilor ceva ce nu s'a oferit până acum vacilor americane.

Așa se face că au dat vacilor muzică. Au prevăzut grajdurile cu câte un gramofon, așezat pe lângă vaci, atunci când venia vremea mulsului. Muzica urma în tot timpul cât dura operația. Și au constatat, cu mare satisfacție, că vacile au dat cu 10% mai mult lapte decât dădeau înainte de întrebuințarea serenadelor muzicale.

S'au găsit chiar lăptari cari au făcut constatări științifice, în ceea ce privește muzica pe care o agreează mai mult vacile. Și anume că muzica de orchestre sau jazzurile șgomotoase, americane, nu produc atât de mare plăcere doamnelor vaci, pe câtă au când se pot desfăta auzind solo-uri de vioară sau flaut, quartette de instrumente cu coarde, sau muzică simfonică de cameră.

La noi? Vacile rămân oropsite. Nu numai că nimeni nu se gândește să le ofere distracție, dar nu li se dă nici strictul necesar de hrană și adăpost.

Vacile noastre rămân vaci „rău dispuse“.

Tunsul părului la Siamezi

O curioasă ceremonie pentru un principe

Micul prinț al Siamului, *Chirasakti*, a fost tuns zilele trecute. Pentru toți copiii europeni de vârsta principelui — dânsul are vârsta de zece ani — un tuns nu înseamnă altceva decât un tuns. Pentru *Chirasakti* însă, tunsul părului însemnează mult mai mult decât atât. E un lucru de mare importanță.

Când principelui de Siam i se tunde părul, copilăria acestuia încetează.

Ceremonia tunsului înseamnă trecerea de la copilărie la adolescență. E un rit tradițional al Siamului.

Frizerul, pentru această ocazie, a fost înșuși tatăl principelui, regele *Prachalipok*, care a făcut operația tunsului, instalat fiind pe o platformă specială, așezată în fața palatului regal și în prezența populației, care aclama.

Și întocmai ca la un frizer veritabil, operației tunsului i-a urmat „frecția“ cu loțiune aromată. Lucrul acesta a fost desăvârșit de prințul *Nara*, unchiul prințului moștenitor.

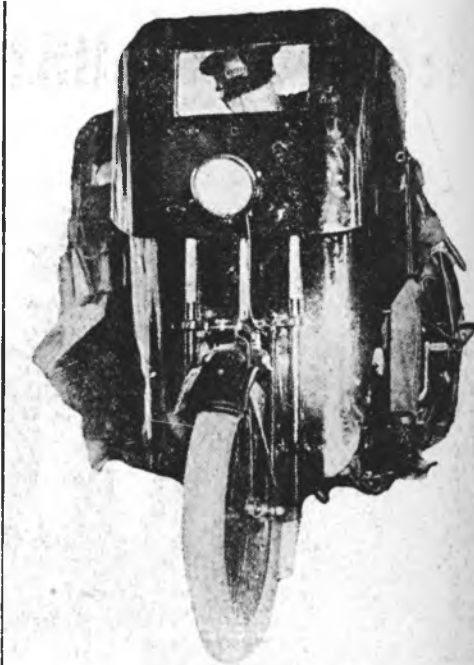
În Siam, între vârsta de zece și treisprezece ani, cozile sau părul de pe cap, la băieți și la fete, e tuns cu observația unei ceremonii anumite, ocazia aceasta fiind socotită drept una din cele mai importante, din viața copilului. Într-o zi, fixată de preot, se ridică un altar în casa părinților, al căror copil urmează să fie tuns.

Pe altar se așează o imagine a lui Buddha. Altarul precum și camera în care este instalat, se împodobește cu candelă și alte ornamente costisitoare, în măsura bogăției de care dispune familia respectivă.

În jurul altarului sunt aranjate foarfeci, o căldare cu apă sfințită, un prosop și alte ustensile necesare ceremoniei.

Casa întreagă este înconjurată cu un fir sacru al cărui capăt, intrat în casă, e așezat convenabil, în mâinile preoților cari

Pentru a pune la adăpost, transporturile — de bani, pietre prețioase și valori, — de atacurile bandiților, cari operează cu o îndrăzneală nemaipomenită, băncile au început să uzeze de tezaure blindate, înarmate cu posturi de mitraliere și escortate de coloane de poliști, pe motocicletele blindate.

asistă la ceremonie. Se crede că firul care înconjoară casa e o sacră barieră pentru spiritele rele, care vor să pătrundă înăuntru.

În curtea casei se înalță o estradă, cu un fel de canapea tapisată cu muselină și alături se plasează un fel de cutie, în care se pun alimente. Acestea sunt pregătite pentru zeul numit *Ketu*, vizitator invizibil, dătătorul de viață lungă.

Cu două zile înainte de ceremonie, prietenii familiei vizitează casa, fiecare aducând câte un dar. Preoții vin mai târziu, însoțiți și anunțați de heralzi, cari bat din gonguri. Lor li se servește ceai. După un scurt interval, apare și copilul, îmbrăcat în haine scumpe și încărcat cu bijuteriile familiei. După aceea societatea pleacă.

Preoții revin în ziua ceremoniei și li se servește o masă copioasă, în cea mai mare liniște — pentruca spiritele rele să nu jinduască. Apoi, se procedează la tunsul părului. Părul e împărțit în trei suvițe care sunt luate de oaspeții cei mai onorați, sau cei mai bătrâni dintre rude.

Copilul e așezat apoi pe jilțul pregătit zeului *Ketu* și toți cei prezenți defilează în jurul lui, stropindu-l cu câte o mână de apă, din căldarea sfințită, până când tron și copil devin leoaică.

Urmează o schimbare a hainelor și în sunetele muzicii toată lumea intră în casă unde toți preoții sunt ospătați.

Tunsul părului micului prinț *Chirasakti*, a fost bine înțeles făcut exact după acest ritual și a însemnat un prilej de sărbătoare și bucurie pentru popor. Sute de preoți și mii de săraci au fost ospătați, în toate zilele cât a durat ceremonia.

Rubrica Cinematografică

SUB CONDUCEREA D-LUI VALENTIN PODEANU

FIGURILE ECRANULUI

NICOLAS KOLINE

luna Ianuarie a venit la Paris cu Babielf — pentru a juca în Chauve-Sourris, — când bunul lui prieten Iwan Mosjoukine l-a determinat să joace și în film. A debutat în Casa misterului, în rolul pădurarului. Succes triumfal. A rămas numai în studio, părându-se pentru totdeauna scena.

Au urmat Noaptea de Carnaval, Calvarul Dragostei, unde a avut o interpretare foarte reușită, doctorul Trellis, Flacăra arzătoare, Kean, Căutătorul de pește din Paris, Cibles, Doamna mascată, Le prince charmant 600.000 franci pe lună și încă altele pe cari nu ni le mai amintim. Ultimul lui film este „Sheherezada” produs de „Ufa” în regia lui Alexandru Volkoff.

Jocul lui Nicolas Koline e limpede și natural. E interpretul ideal al omului din clasa de jos. E totdeauna bun și ertător. După ce mustră pe cineva, îi pare rău. Il mângâie, îl îmbrățișează și râde plângând, căci Nicolas Koline are suflet, atât în natură cât și în film.

Ecouri cinematografice

CRIZA FINANCIARĂ care a început să se ivească în cinematografia franceză, are ca prim efect suspendarea realizării a două mari filme; unul regizat de René Clair, iar al doilea, *L'Argent*, de Marcel L'Herbier.

O VESTE TRISTĂ pentru cititoare. Simpaticul „Willy” care a terminat de curând „Studentul dansator”, în care a jucat alături de frumoasa Suzy Vernon, a suferit un grav accident de călărie, în timp ce turna *Rapsodia ungară*. Dar acum, multumită îngrijirilor ce i s'au dat Willy Fritsch se află în perfectă stare, putând să părăsească chiar patul. Prima vizită pe care a făcut-o a fost la logodnica sa, care în tot timpul boalei a veghiat la căpătâiul „sărmanului Willy”.

Poșta Cinefililor

E. Vrânceanu Băbeni. — Partenera lui Mosjoukine în „Lea Lyon” a fost Mary Philbin

Renée Trunov. — E imposibil ca toți artiștii să cunoască limba d-tale. În rusește nu puteți scrie decât artiștilor cari sunt de această origine.

Lya Olli. — Pentru școală adresați-vă chiar la sediul ei: Str. C. A. Rosetti, 2 București. 2. Eliza la Porta: Berlin Westend. Kurländer allée. 1.

Meph-Varga-Rogy. — Agnes Esterhazy; Berlin-Wilmersdorf 15 Kaiserallée 215; Lucy Doraine, Berlin W. 50 Neue Bayreutherstrasse. 5; Mady Christians: Berlin-Charlottenburg, Bismarckstrasse, 67. Adresa Andrei Ondra mi-e necunoscută.

Mironge. — Nita Naldi: c/o Mon Cine. 3, rue de Rocroy, Paris (Xe); nu cunosc adresa Andrei Ondra. Igo Sym, Wien (VII), Siehensterngasse. și Magda Sonja: Berlin W., Bayernallee. 47.

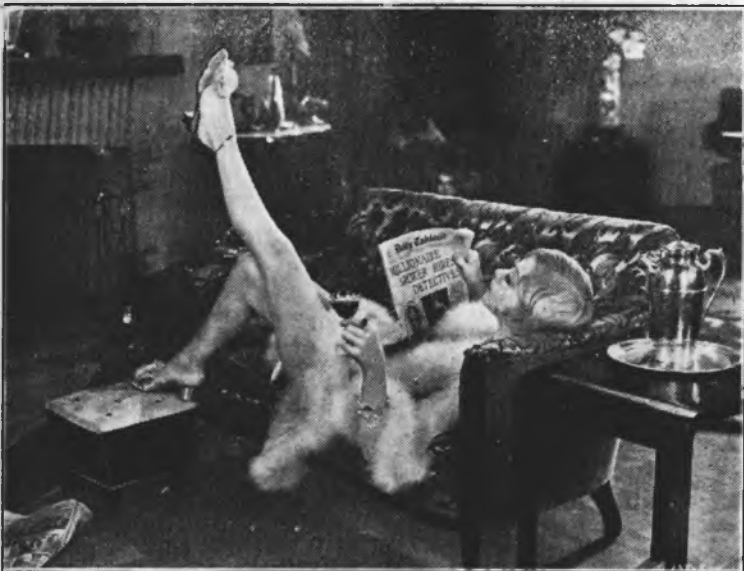
R. Veneri și O. V. — Olaf Fjord, suedez; Ricardo Cartez, austriac, Roman Novarro și Dolores del Rio, mexicani; Ronald Colman și Clara Bow, americani; Victor Varcony, austriac, iar Elisabet Pinajef cred că e de naționalitate germană.

Alice. — Mady Christians: vezi răspunsul Meph; Heny Porten: Berlin. S. W. 68. Friederichstrasse. 37 a.; Florence Gilbert: c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hollywood Boul., Hollywood, Calif. U. S. A.; Ossí Oswald: Berlin W., Hohenzollernstrasse. 14. Adresa Andrei Ondra nu o găsim în nici un almanach. Restul în numărul viitor.

Nora. — Dorothea Wieck: München Thieschestrasse. 49; Asta Nielsen; Berlin W 15, Kaiserallee, 203; Lucie Dorraine: v. răsp. Meph.; Ellen Kurti: München, Thorwaldenstrasse 21; Magda Sonja: v. răspuns Mironge; Erna Morena: Berlin N. W., 23, Händelstrasse. 5.

Ninon de Vry. — 1.) 32. 2) 24. 3) 22. 4. Mi-e necunoscut un film cu asemenea titlu. 5) Idem. 6. Imi este interzis a desvălui acest secret.

BONDOC, ochi albaștrii sub sprâncene stufoase, frunte lată, ce desvăluie o inteligență vastă, iar părul blond, dar un blond frumos, — acesta-i Nicolas Koline. În viața particulară ca și în film, e tot același: suflourul Solomon din Kean, pădurarul din Casa misterului, tata Jean din Căutătorul de pește din Paris, sau Anatole Galupin din „600.000 franci pe lună”. Este de origine rus, s'a născut la Petrograd acum 36 de ani, deci în 1892. A urmat la Moscova conservatorul de canto. A interpretat roluri de tenor. Tifosul i-a răpit vocea: a devenit artist dramatic, angajat al teatrului de artă din Moscova. În 1921,

Noua stea a lui „First National” Alice Withe, în filmul „Schow-Girl,” în care excelează într'un rol de dansatoare de cabaret.

Norma Shearer frumoasa vedetă americană la volanul elegantului său automobil pe care și l-a cumpărat de curând.

Sportul românesc

... „și dupe ce văzu necuratul, că Ionel Făt-Frumos, aruncase *buzduganul* mai departe, scoase *sabia* și începură să se lupte. Dar săbiile se sfărâmară. La *palose*, pierdu dracul un ochiu și când se luară cu *ghioagele*, rămase și cu nasul rupt. Atunci se prinseră la *trântă*, și văzduhul vuia de răsuflarea lor“....

Astfel povestesc basmele noastre, rămase din moși-strămoși, păstrate din tată'n fiu ca o tradiție, ca un simbol vecinic, despre puterea și îndemânarea Feților-Frumoși, în materie sportivă.

Căci neamul românesc, are un trecut demn, în ceea ce privește sportivitatea străbunilor noștri.

Când cavalerii Maltei, învățau scrima, voinicii lui Alexandru cel Bun, erau meșteri în aruncarea *buzduganelor*. Și vai de dușmanul, pe care-l scotea ghinionul în calea lor.

Buzduganele, aveau forma, pe care o păstrează și azi... prin muzee. Un baston gros, de cca. 1 metru lungime, având în vârf o bilă mare, din lemn de corn sau rădăcină de stejar, ghintuită cu țepi de fier, prinse în cercuri puternice de metal. Cei mai buni aruncători de *buzdugane*, erau la Suceava și la Brașov. În această localitate, cinstirea lor, cel puțin la figurat, s'a păstrat până în zilele noastre, căci „Junii“ din Brașov, vin la serbare călării, cu *buzduganele* pe umeri.

Lupta cu *sabia*, a fost de-asemena, un sport foarte apreciat în sec. XIV și XV. Românșii scoteau scantei din ele și meritul era mai mare atunci, când luptătorii dădeau dovadă de iscusință, scăpând teferi amândoi, sau cel mult sgârșiați.

Palosele scurte, late și cu mânerle (garda) descoperite, dădeau loc celor mai periculoase lupte. Cete de câte 20—30 de voinici, se alinau față'n față și la un semn al domnului, începea lupta. Erau foarte mult încurajate, pentru a stimula încrederea de a se obicinui cu ele, căci fiind mai ușoare de mănuit, se putea lupta mai cu succes cu ele, contra iataganelor încovoiate ale turcilor.

Ghioaga, a fost de-asemena un sport, pe care străbunii noștri, l'au practicat cu îndemânare. De forma *buzduganelor*, era însă mai mică și cu bila din capăt neghintuită. S'a practicat pe o scară foarte întinsă și pentru ca un tânăr, să intre în rândul „voinicilor“, trebuia să știe cel puțin să mănuiască *ghioaga* cu măiestrie.

Trânta însă, a fost cel mai reprezentativ mod de a stabili „campionate“, de ordin fizic, moral sau sentimental. Bazată pe un principiu general, „înghățarea de mijloc“, nu avea alte reguli și cel ce era doborât, trebuia să renunțe în favoarea biruitorului, la obiectul, ființa sau ideea, pentru care a fost angajată trânta. Și vai de cel care odată biruit, încerca să nu se supună! Acesta a fost pe vremuri „duelul“ românesc, practic, onorabil și mai presus

de toate, fără vărsare de sânge și cu urmări, cod penal.

Tragera cu arcu, a fost unul din cele mai frumoase și nobile sporturi românești. Trageri la distanță, înălțime sau la ținte fixe, mișcătoare și sburătoare, erau probele la care se supuneau toți acei, cari voiau să-și servească Țara și Domnul. Iar acesta, era în cele mai dese cazuri, cel mai bun arcaș.

Se cunoaște povestea fixării locului unde s'a clădit mănăstirea Putnei. Doi din cei mai buni arcași, au tras aproape unul lângă altul. Atunci Ștefan cel Mare, ceru arcu său, trase mai departe ca amândoi și pe locul unde săgeata sa, s'a infipt într'un arbore, s'a clădit altarul Sfintei Mănăstiri. Arcașii, vitejii arcași ai lui Ștefan cel Mare, — cari au băgat groaza în Aliotmanul sultanilor turci, — erau vestiți în toată lumea și însuși Papa, avea în garda sa, 24 de voinici din limanul Nistrului.

Unii, erau atât de meșteri în arta lor, încât o pasăre lovită de săgeată, era străpunsă încă de două ori, cu săgeți din același arc, în căderea-i vertiginoasă la pământ. Iar în lupte, săgețile nu dădeau greș niciodată.

Tragera cu arcu, se mai practică și azi, dar... în America și Franța.

Aruncarea cu sulitele, a fost de-asemena, una din cele mai frumoase probe sportive. Nu se aruncau numai la distanțe apreciable, ci și la ținte fixe și Vlad Tepeș, a dat cea mai mare răspândire acestui sport, care însă cu încetul, a dispărut.

Lungă, din lemn sau fier, cu vârful ascuțit, sulita era cea mai grozavă armă în război și practicarea acestui sport, desvolta toți mușchii corpuui.

Oina, s'a jucat multă vreme, dar era un joc specific al copiilor și somitățile noastre sportive, se străduiesc s'o reînvieze, ceea ce pare că a reușit. Campionatele de oină interșcolare din ultimul timp, ne dovedesc, că acest joc național, poate figura cu cinste, în galeria sporturilor moderne și onoare a celor, cari i-au dat din nou viață.

După cum vedem dar, neamul nostru a avut un trecut cât se poate de frumos, în materie sportivă. Și aceasta, cu atât mai mult, cu cât sporturile de mai sus, sunt absolut originale românești, necopiate după străini, oțelind pe vremuri tineretul pentru apărarea țării contra dușmanilor.

Nu voim să facem o comparație între ele și sporturile moderne, dar credem că este de datoria autorităților sportive, să repună în valoare, aceste jocuri specific românești, spre a dovedi străinătății, că pe lângă exhibițiile de foot-ball, rugby și box, pe care le patronază, țara noastră este bogată și în sporturi mai nobile și mai lipsite de brutalitate ca acestea.

Ministerul Instrucțiunii și „F. S. S. R.“ au cuvântul.

LIVIU MIRON

La aerodromul Tempelhof (Berlin) a avut loc un mare meeting de aviație, la care au asistat peste 100.000 de spectatori.

Una din senzațiile sportive, ale meetingului de aviație dela Tempelhof (Berlin): predarea „ștafetei pe roată“, (un nou sport, foarte agreat în Occident) aviatorului, spre a fi transportată mai departe cu avionul.

LIPSĂ DE EDUCAȚIE

În altă coloană a paginii sportive, comentăm evenimentul sportiv de Sâmbătă 8 Sept. cor. Revenim pentru a pune la punct un incident, care dovedește lipsa de educație a sportivilor noștri.

Fotograful nostru, delegat special pentru fotografierea match-urilor, nu a putut lucra cum trebuie, deoarece a fost mereu amenințat de „galerie“, pe care o „jena magneziumul și fumul lui“.

— „Nu te-o pune dracu' să mai dai foc odată?“

Aceasta, în atențiunea organizatorilor și a organelor de control. L. M.

„REALITATEA ILUSTRATA“
revistă săptămânală
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
București, str. Săringar 9
Telefon 306 67

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an întreg Lei 300
Pe o jumătate an „ 170
Pe trei luni „ 90

PENTRU STRĂINĂTATE

Penru America = 800
Jugoslavia și Cehoslovacia = 500

Director redacțional

Moți Spakow

INFRANGERA lui „Moți” idolu galeriei din partea lui Lancia a produs stupeoare printre numeroșii săi suporteri. Trecutul lui Spakow îi dă de altfel dreptul să aspire la atari dovezi de simpatie.

A debutat acum câțiva ani în categoria ușoară. Pe ringul dela Alhambra — în culisele căruia lucra ca electrician — s'a consacrat definitiv în fața lui Chirilă Dan. În scurt timp figurează în locul cel mai select de pugiliști români. Trecând prin categoria semimijlocie se clasează la mijlocii în careul de a se alătura de Nour, Teică și Lancia.

Perioada de glorie se desfășoară la Paris unde în curs de 2 luni devine favoritul pretențiosului public dela „Central Sporting”. Toate ziarele nu preocupă laudele la adresa lui numindu-l „le grand batailleur roumain”.

Întors în țară, în urma unui accident — de gardă — cade victimă vienezului Peter Hanna. Își ridică din nou acțiunile în fața lui Agarici, prin knock-out. Își luxează însă în acest match mâna. Cavalier desăvârșit, nu poate înșela încrederea publicului său; în aceste vitrege condițiuni primește a înfrunța pe temutul său adversar Lancia.

„Sunt sigur că voi fi înfrânt”, ne-a declarat el înainte de match. Mai presus de victorie însă”.....

Boxeurul Moți Spakow este înfrânt. Gentelmanul a triumfat totuși în el.

Săptămâna sportivă

ODATA cu începerea noii activități, Capitala demonstrează multiplele fațete ale sportului pe care-l practică. Nenumăratele manifestațiuni desfășurate în ultima săptămână, învederează acest eclecticism.

DUPĂ numărul spectatorilor, boxul merită prima citațiune. Au avut loc 2 reuniuni pugilistice. Prima organizată în grădina Colosseum a opus, în match vedetă, pe Agarici lui Spakow. Acesta dispune de adversarul său prin knock-out în prima repriză. Invingătorul nu s'a prezentat în cele mai perfecte condițiuni de formă.

La Arenele Romane, Spakow reapare din nou pe ring la interval de numai cinci zile. Lancia, campion al României îi dă replica. Cu mâna dreaptă luxată „Moți” se străduiește a lupta cât mai energic. Lancia nu este însă adversarul căruia i se poate opune exclusiv defensivă. Spakow îi cedează la puncte.

În aceeași seară, negrul Soya tranșează instantaneu cu germanul Stein, trimițându-l la pământ; după două minute.

PE arena din Bulevardul Elisabeta se găzduiește „Banatul” din Timișoara. Matchul de foot-ball disputat Sâmbătă contra Macabi (București), revine oaspeților cu 7-0; scor sever și oglindă fidelă a întâlnirii la care învinsul nu a prezentat formațiunea completă.

A doua zi Banatul înfruntă pe Juventus.

După primul punct înscris de bucureșteni în minutul șase, situația rămâne neschimbată până la fine. S'a desfășurat o partidă superioară, brodată pe deosebite cunoștințe tehnice și tactice.

Un match corespundea fazelor jocului.

IN campionatul categoriei I-a de promoție se înregistrează două draw-uri: Pr. Mihai-Val Vârtej (3-3 și Colțea-Belvedere (2-2).

LA Timișoara, Rapid reușește a termina la egalitate cu Chinezul (4-4), iar T. M. T. E. joacă nedecis cu U. d. „Reșița” 1-1.

La Craiova Unirea Tricolor (București), cedează lui Rovine Grivița cu 5-3 (2-2).

La Oradea se înregistrează două succese ale Stăruinței și C. A. O.

Jiul obține o victorie la Lupeni contra Voinței din Arad (7-0) iar la Sibiu N. S. E. răspunde Muncitorilor cu 7-2 (2-0).

REUNIUNEA nautică a „Aero Clubului de Albastru” are loc la „Tir”. Cu acest prilej se stabilesc două recorduri naționale: Petruț Traian înotă 100 m. în 1 min. 14 1/5 iar pe 4x100 ștafetă echipa Balș-Dragu-Petruț-Florescu obțin 5 min. 19 sec. 3/5.

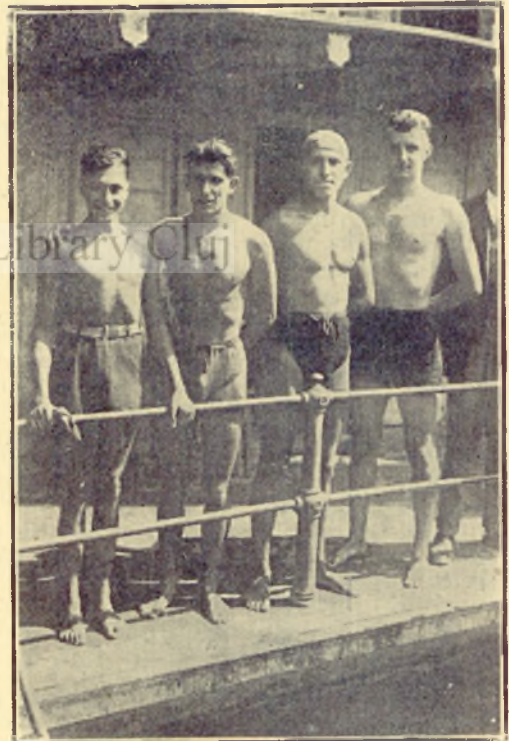
LA atletism, pe stadionul din Dealul Spierei se doboară alte două recorduri naționale. Virgil Ioan (Stadionul Român) aleargă 300 m. în 37 sec. 1/5 iar Popoviți se clasează primul pe 1000 m. cu 2 min. 43 secunde 3/5.

a. v.

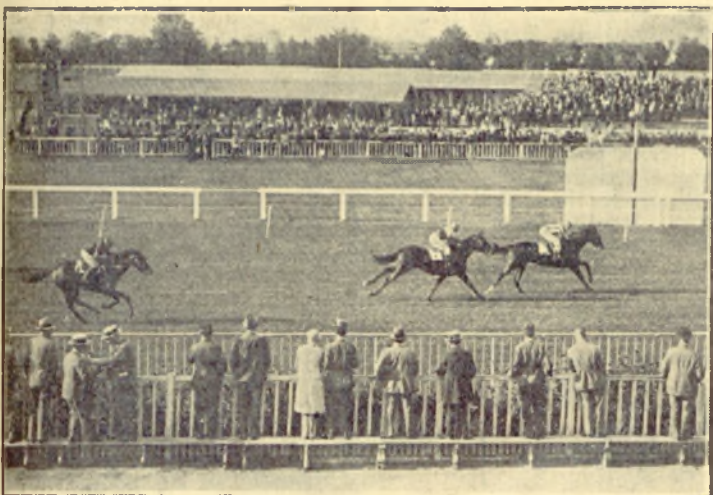
MATCHUL DE BOX LANCIA-SPAKOW

Instantaneu prins în al zecelea round, la finele match-ului. Lancia a câștigat la puncte. Au asistat peste 4.000 de spectatori.

CONCURS REGIONAL DE INNOT

Echipa „Tennis-Club”-ului, câștigătoare a concursului de ștafetă

CURSELE AU REINCEPUT LA BĂNEASA. Sosirea în premiul „Predicator”, cu Dan, câștigătorul în fruntea plutonului.

La concursul de inot, organizat Duminică 9 Sept. cor. la bazinul soc. „Tir”, a câștigat campionatul regional, d. Florescu, fotografiat în timpul concursului.

Oamenii sunt făcuți din carne

nuvele de Jack London

Continuă apoi cu cititul. „Un gem mare brazilian, în valoare de optzeci de mii de dolari; mai multe gemuri de prima apă, și mai multe mii de diamante mici în valoare de cel puțin patruzeci de mii de dolari.

„Merită să știm, cece nu cunoaștem despre bijuterii” — spuse Matt zâmbind cu bună dispoziție.

„Teoria ucigașilor” — citi Jim mai departe. — „Ucigași au știut, urmărind cu dibăcie acțiunile lui Bujanoff, despre întregul plan al acestuia și au așteptat momentul propice, spre a-l găsi în camera lui împreună cu bijuteriile furate...”

„Dibăcie! — pe dracu! — întrerupse Matt — „Iată cum se poate câștiga reputație... cu ajutorul gazetelor. De unde aveam să știm noi, că dânsul își fură tovarășul?” — Așa se poate câștiga reputația... cu ajutorul ziarelor.

„Ori cum, marfa e la noi, — spuse Jim rânjind — ia să le mai privim odată!”

Dânsul se încredință că ușa era încuiată, în vreme ce Matt scoase legătura de diamante și o desfăcu pe masă.

„Ia spune-mi, nu sunt minunate pietrele astea?” exclamă Jim, la vederea perlelor, și câțva vreme dânsul nu-și lua ochii de la ele. „După evaluarea experților, prin urmare, valorează dela 50—70.000 dolari!”

„Iar femeile mor după ele — comenta Matt și ar fi în stare să facă orice ca să le aibă, s'ar vinde, ar ucide, orice.”

„Intocmai ca noi.”

„Pe viața mea — replică Matt — aș fi în stare să maiucid odată pentru ele, însă nu pentru propria lor frumusețe, ci pentru valoarea lucrurilor pe care le pot cumpăra cu ele. Aici e deosebirea. Femeile doresc bijuteriile, pentru bijuterii, în vreme ce eu le vreau, pentru că-mi pot da tot ce doresc.”

„Păi de sigur, femeile și bărbații nu au trebuința de aceleași lucruri” remarcă Jim. „Asta e baza comerțului — confirmă Matt — faptul că oamenii vor lucruri deosebite.”

Câteva ore mai târziu, Jim pleca spre a târgui câte ceva de ale gurii. În vremea cât acesta lipsea, Matt strânse giuvaericele după masă, le înfășură cum erau înainte și le vâră sub pernă. Aprinse apoi mașina și puse să fiarbă apa de cafea.

După câteva minute Jim reveni.

„Ce curios — spuse dânsul — stradele și prăvăliile și trecătorii nu s'au schimbat de fel. Toate sunt ca mai înainte. Nimeni nu s'a uitat la mine și nici n'a ghicit că sunt un om bogat.”

Matt răspuse printr'un răs, lipsit de simpatie. El pricepea foarte puțin aceste fantezii de imaginație, ale tovarășului său.

„Ai adus carnea?”, întrebă dânsul.

„De sigur, e o fleică groasă de un deget, o minunăție, ia te uită.”

Dânsul desfăcu carnea și o întinse celuilalt tovarăș. Se așeză apoi la masă și, în vreme ce Matt frigea fleica, se apucă să prepare cafeaua.

„Să nu pui prea mult ardei — îl preveni Jim — nu mă pot obișnui cu gătitul tău mexican. Totdeauna faci bucatele prea iuți.”

Matt răsă și urmă să-și vadă de treabă. Jim turnă cafeaua în cești, dar mai înainte goli în cupa lui Matt un praf, pe care îl scoase cu grijă dintr'un buzunar al jileticii. Spre a face aceasta, dânsul se întoarse cu

spatele spre tovarășul său și nu privi nici la dreapta, nici la stânga.

Matt așternu pe masă o gazetă și pe aceasta așeză cratița fierbinte. Dânsul tăie fleica în două, împărțind-o pentru dânsul și pentru Jim.

„S'o mănânci cât e caldă”, îl povățui dânsul, apucând furculița și cuțitul spre a da pildă.

„E cât se poate de bună — fu aprecierea lui Jim, după prima îmbucătură — dar trebuie să-ți spun pe față, un lucru: nici odată n'am să merg cu tine, la crescătoria din Arizona. Să nu mă întreb de ce.”

„Ce te-a apucat acumă? îl întrebă Matt.

„Drace — fu răspunsul — bucătăria mexicană de acolo nu prea mi-ar conveni. Chiar dacă m'oi duce în iad, în viața asta nu vreau să-mi chinu stomacul. Afurisiți ardei!”

Zâmbi apoi, suflă cu putere, spre a-și răcori gura care ardea, bău puțină cafea, și continuă să mănânce friptura.

„Ce crezi tu, Matt, despre viața viitoare, ia spune?” întrebă el, câteva clipe mai târziu, pe când se mira cum de celălalt încă nu atinsese cafeaua.

„Nu există viața viitoare — răspuse Matt, lăsând friptura spre a sorbi prima înghițitură de cafea — nici rai, nici iad, nimic. Tot ce ai de primit, primești aici, în viața asta.”

„Și pe urmă? — întrebă Jim, mănânat de o curiozitate bolnăvicioasă, căci dânsul știa că are în față un om care, foarte repede trebuia să moară. — Și pe urmă?” repetă dânsul.

„Ai văzut vreodată trupul unui om, mort de două săptămâni?” întrebă celălalt.

Jim clătină din cap, în semn de negare.

„Bine, eu am văzut. Era întocmai ca friptura asta pe care o mănâcăm noi. Odată fusese grădinar, dar atunci, era numai o bucată de carne. Asta-i tot: o bucată de carne. Și asta o să fim și eu, și tu și toți ceilalți: carne, carne putredă.”

Matt dete dușcă și restul cafelei, câtă mai rămăsese în ceașca, pe care o umplu iară.

„Ți-e teamă de moarte?” întrebă dânsul.

Jim dădu din cap: „De ce? Ori cum eu nu mor. Eu voi urma să trăiesc...”

„Spre a fura și a minți și a înșela, la fel și în viața cealaltă, mereu și mereu tot mai departe?” rosti Matt.

„Poate că mă voi îndrepta — își dădu cu părerea Jim — poate că în viața viitoare nu voi mai avea nevoie să fur.”

Dânsul se opri brusc. Cu privirea ațintiță drept înainte, cu trăsăturile feței sgărcite de spaimă.

„Ce s'a întâmplat?” îi iscodi Matt.

„Nimic. Mă gândiam numai — Jim făcu o sforțare spre a-și reveni — la această moarte; atât.”

Dar dânsul nu se putea sustrage fricei de care fu cuprins. Se simția scuturat de un fior de desnădejde care-l cuprindea în umbra lui nepipăibilă. Avea un presentiment de prăpăd. Se părea că ceva groaznic avea să se întâmple. Nenorocirea răscolia aerul din jur. Dânsul privi țintă pe deasupra mesei, la omul din față lui. Nu putea să priceapă. Oare a greșit și s'a otrăvit singur? Nu, Matt a băut din ceașca lui, în care era sigur că pusese otrava.

Se gândi atunci că toate nu erau decât închipuirii ale fanteziei sale. Ea l'a mai păcălit și alte dați. Ce prost era! De bună seamă că trebuia să se întâmple ceva, dar lui Matt trebuia să i se întâmple. N'a băut dânsul toată cafeaua din ceașcă?

Jim se însenină și-și isprăvi friptura, înmuind în untură, când termină carnea.

„Când eram mic...” începu el iar vorba.

Dar se opri brusc. Umbra nevăzută a desnădejdei îl apăsa iar și întreaga lui ființă vibra de prevestirea unei nenorociri iminente. Simția în toată carnea lui influența unei opere de desăgărire și în fiecare mușchi avea senzația unei contracții, pe care nu dânsul o ordonase. Se lăsă brusce pe speteaza scaunului și apoi tot atât de brusce veni înainte, spre a se propti cu coatele pe masă. O sguduire convulsivă i se scurgea domol, prin fiecare mușchi al trupului. Era ca prima adiere a frunzelor, mai înainte de a se deslănțui furtuna. Își încheșta dinții. Aceeași tensiune spasmodică a mușchilor reveni iar.

La revolta organelor dinlăuntrul lui, Jim fu cuprins de panică. Mușchii săi nu-i mai recunoșteau autoritatea.

Și iară toată carnea i se convulsionează spasmodic, în ciuda voinței sale, căci dânsul nu voise să se convulsioneze. Aceasta însemna adevărata revoluție, înlăuntrul lui; anarhie. Și groaza neputinței îl năpădi, în vreme ce carnea depe dânsul se svârcolia toată, părrând că voește să-l cuprindă în ghiarele ei și să-l târască, răsbunându-se de așcultarea de pân'acum. Lui Jim îi treceau fiori de sus în jos prin spate și sudoarea prinse a i se prelinge din sprâncene. El privi de jur împrejur în odaie, cu ochi rătăciți și toate detaliile îl impresionară prin familiaritatea lor. Era ca și când atunci s'ar fi înapoiat dintr'o călătorie lungă.

Se uită apoi, peste masă la tovarășul lui. Matt îl cerceta cu ochi zâmbitori.

Fața lui Jim căpătă o expresie oribilă de groază, milogeală, desnădejde și ură:

„Doamne, Matt! — genu el — tu m'ai otrăvit?”

Matt zâmbi și continua să-l privească țintă.

În atacul care urmă, Jim își păstră conștiința. Mușchii săi se contractau, se svârcoliau și se înodau, producându-i dureri de nesuferit.

Dar în frământarea lor sălbatică, Jim puțin totuși vedea că Matt are o purtare foarte ciudată.

Urma exact calea pe care o parcursese dânsul. Zâmbetul îi pierise din față și figura tovarășului avea o expresie obosită, ca și când ar fi ascultat o poveste ce i se șoptea înlăuntrul său, o poveste al cărui înțeles oricât se căsna nu-l putea prinde. Se sculă apoi, străbătu camera dealungul, înainte și înapoi și se așeză iar.

„Asta mi-ai făcut-o tu, Jim!” spuse dânsul liniștit.

„Dar nu mă așteptam să vrei tu să mă aranjezi pe mine”, răspuse celălalt cu ton de muștrare.

„Ah! eu te-am aranjat cât se poate de bine — spuse Matt, cu dinții încheștați și tremurând din tot trupul — ce mi-ai dat?”

„Stricină.”

„Totmai ce ți-am dat și eu — îl încunștință Matt, fără să fie întrebat — e o încurcătură a dracului. Nu-i așa?”

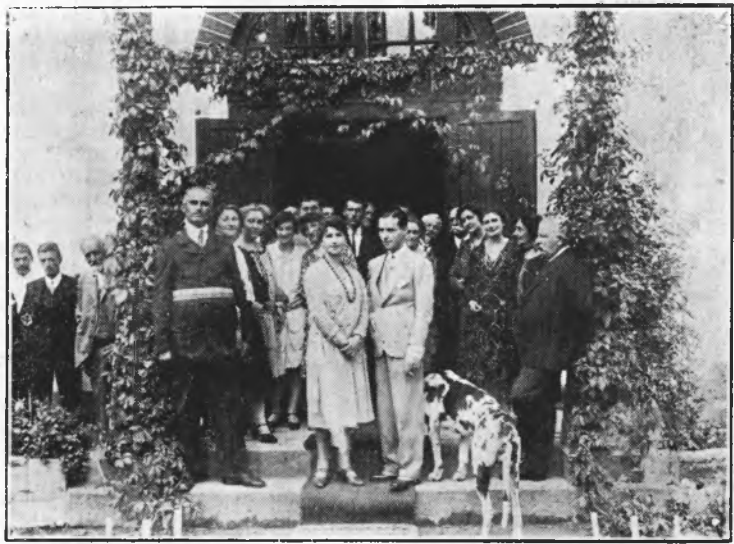
„Nu te cred Matt, nu spui adevărat — ripostă cu ton de rugă Jim — nu m'ai otrăvit, spune-mi drept?”

„Ba cât se poate de adevărat. Jim. Și ți-am dat chiar doza necesară. Am prăjit frumos otrava, în mijlocul bucății de carne, care ți se cuvenia.”

„Oprește-te! Unde vrei să te duci?”

(Sfârșitul în No. viitor)

1) Vezi începutul acestei nuvele în numerile 32, 33 și 34 „Realitatea Ilustrată”.

O CĂSĂTORIE MODERNĂ

Săptămâna trecută, a avut loc în comuna Cioceni (Prahova), căsătoria d-rei Jurgea Negrilești cu d. Radu Greceanu. A asistat la această ceremonie, tot ce a avut Capitala mai distins și s'a petrecut într'un cadru admirabil de intimitate.

Fotografiile noastre, reprezintă pe fericiții miri, înconjurați de familii și prieteni, după oficierea cununiei civile și la ieșirea din biserică, după cununia religioasă. (Foto Luvru)

PE PLAJA „DUDUIA”

(Foto I. N. Duployen — Constanța)

In Târgu-Jiu s'a sfîșit piatra funda-
mentală a unui nou locaș de rugăciune ro-
mano-catolic cu hramul „Sf. Ioan Capistan”.
In mijloc: Andrei Kucke paroh și decan
de Craiova. La stînga: primarul orașului,
Tity Bălănescu, colonelul Lör, comandant-
ul reg. 18. La dreapta Doppelreiter arhitect.
(Foto Ideal, Paul Riegert Tg.-Jiu)

Acum 28 ani, la 27 Septembrie, s'au întălnit la Băile Herculane, trei regi, domni-
tori ai unor state vecine :

Carol I, regele României, Frantz-Josef, împăratul fostului stat Austro-Ungar și
Alexandru I, regele Serbiei.

Toți trei, au asistat la sfințirea unei fântăni, la Porțile de Fier, după care au vi-
zitât faimoasa stațiune Băile Herculane.

In cinstea acestui eveniment, s'a fixat într'un bloc de granit la intrarea în băi,
documentul pe care-l reproducem mai sus, reprezentat printr'o placă de marmoră
gravată.

Regimentul 4 Vânători din Lipcani,
a organizat câte-va serbări în luna
August, pentru Casa Ostășească. Iată
mai sus, „corpul de balet”, compus ex-
clusiv din... bărbați.

„Adeverul Literar și Artistic”

revistă scrisă de cei mai de seamă
reprezentanți ai literaturii române
**Apare în fiecare săptămână
în 8 pagini mari**

Prețul 7 lei

Critica ucide un pictor

Ebine stabilit acum că, Charles Sims cunoscutul pictor englez, dela Academia Regală, nu-și datorește moartea unui accident, cum se credea la început, ci unei sinucideri.

După spusele celor care erau în apro-

pierea sa, pricina care l-a determinat să recurgă la gestul disperat este că-i apăsa greu pe suflet critica defavorabilă cu care a fost primit un tablou al său, reprezentând pe Regele George al Angliei.

Portretul acesta a fost expus timp de un an, într'una din sălile Academiei Regale din Londra, și apoi, în urma unor aspre critici, din ordinul Președintelui Academiei și chiar al Regelui, tabloul a fost scos din peretele înaltei instituții artistice.

În portretul a cărei fotografie o reproducem, Regele George a fost reprezentat cu chipul ofilit, contrastând izbitor cu îmbrăcămintea și zorzoanele ordinului „jartierei”, în care e îmbrăcat.

Tabloul a fost timp de un an obiectul unor comentarii foarte răuvoitoare pentru pictorul, care, de altfel, se bucura înainte de multă simpatie, printre publicul englez. Presă și public s'au unit și încriminările au fost de tot soiul. Mai ales, i se reproșa artistului, că a pictat pe Rege în așa fel, încât omul apare covârșit de mantaua și hainele de gală, al înaltului ordin britanic și că regele pare trist, abătut și ofilit.

Pictorul Sims, rănit adânc de potopul de critici, și-a dat demisia din demnitatea de membru al Academiei Regale și a plecat în America.

Acolo deveni un om cu totul dezzechilibrat

și-și manifestă această stare prin mai multe pânze în care formulele clasice ale picturii de artă erau răsturnate. În genere erau picturi de un stil impresionist foarte înaintat. Dânsul le numia „Idei spirituale” și nu picturi.

Pentru cunoscătorii și esteții picturii clasice, lucrările lui Sims apăreau drept operele unei minți dezechilibrate. Pentru școala modernistă însă, activitatea sa era interpretată în chip lăudabil. Criticii acestei școli admiteau că pânzele lui Sims reprezintă revolta autorului, împotriva metodelor convenționale. Una dintre pânze, intitulată „Extaz”, a fost explicată de către prietenii moderniști ai pictorului ca reprezentând simțămintele acestuia, atunci când s'a văzut eliberat de angrenajul artei convenționale.

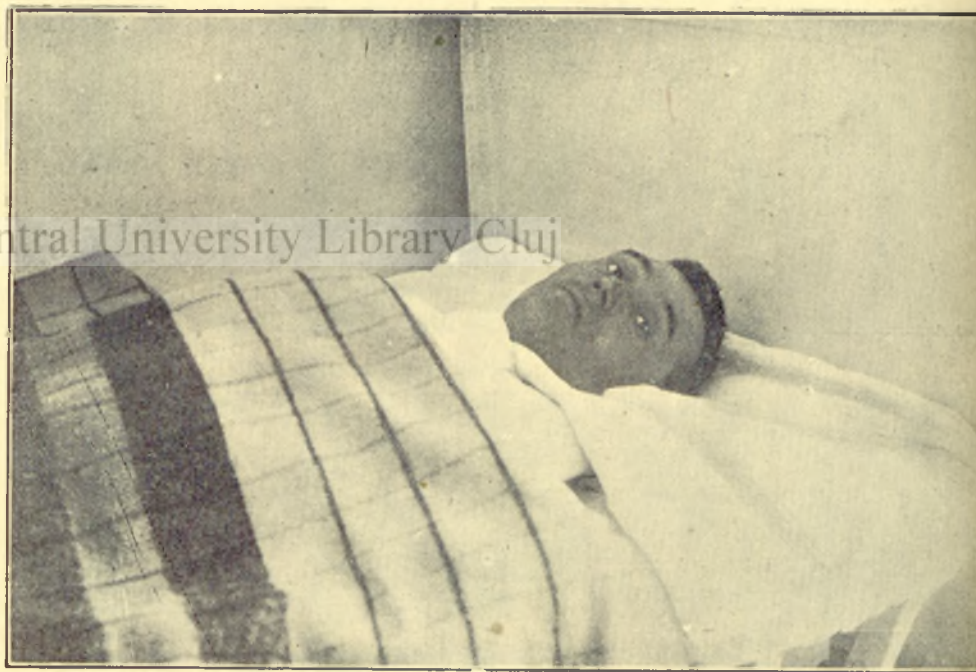
Criticii mai conservatori, la expunerea unei alte picturi intitulate „Revolta spiritului” au declarat că pentru dânsii pânza e lipsită de formă, senz și pricepere.

Sims s'a înapoiat în Anglia cu șase pânze, dintre cele descrise mai sus. Deși nu voia să le expună niciodată, totuși, îndemnat de prieteni, se răzgândi și într'o bună zi consimți să le arate publicului.

Dar și de data aceasta lucrările sale au fost improșcate de un potop de critici aspre.

În urma acestei noi lovituri, Sims părăsește locuința sa din Londra și pleacă în localitatea St. Boswells din Scoția și numai

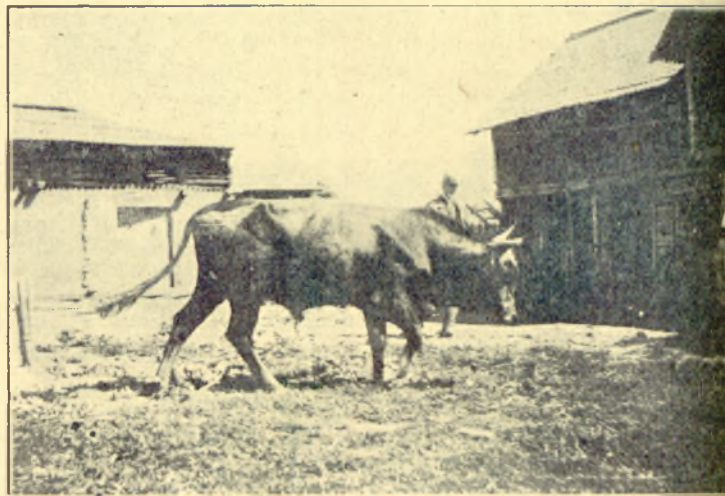
după opt zile, se răspândește în Anglia știrea morții pictorului, care-ar fi căzut dela etaj.

FIOROSUL BANDIT BĂLAN, care a evadat dela Ocnele Mari, terorizând apoi județele carpatine, — unde a comis un șir de crime bestiale, — a fost împușcat de jandarmi. Il vedem mai sus, fotografiat pe patul de ispășire.

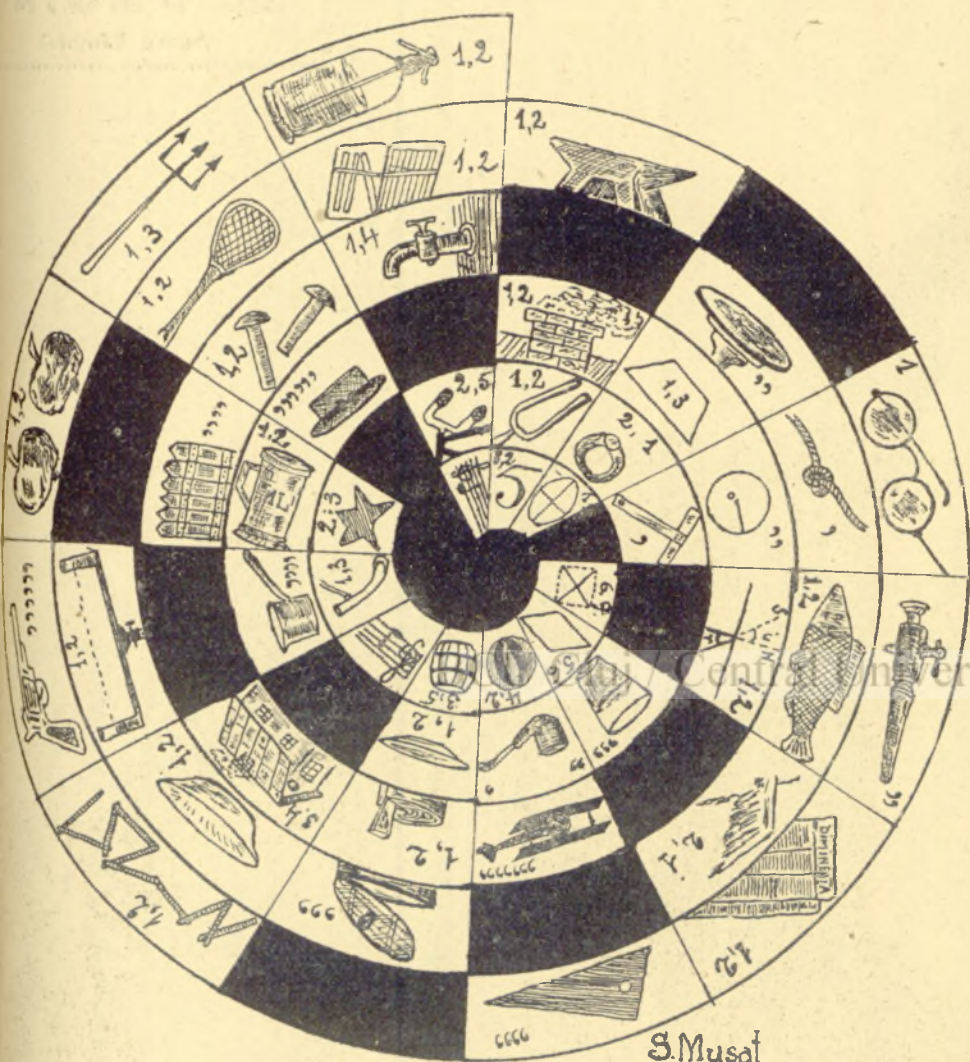
Un grup de excursioniști francezi, (proie sori universitari și studenți), ne vizitează țara. Ii vedem mai sus, fotografiați în grup pe treptele Muzeului Militar.

Unul din taurii, aduși special din Spania, pentru luptele care vor avea loc la Arenele Romane.

Jocurile Realității

Joc de silabe-incrucisate-illustrate, in spirala

(15 puncte) de S. MUȘAT

In mod analog ca in jocurile de silabe incrucisate ilustrate obisnuite, fiecare imagine alcătuiește o silabă care se formează fiind din numele ilustrației unui pătrățel din cele indicate de numere, fie eliminând din silabă litera — dela începutul sau sfârșitul cuvântului — câte apostroafe avem, la începutul sau la sfârșitul imaginii. Se deosebesc numai prin: In coloana orizontală cuvintele formate se citesc dela centru spre periferie (mergând in spirală); iar cele din coloana verticală se citesc dela periferie spre centru.

Caracterul celor nedrepte (fig.); 3) Odihnite (mold.); 4) Scândurică întrebuințată de pictori; 5) Profet; 6) Sentință; 7) Asuprește; 8) Alipiri; 9) Mijloc întrebuințat spre a ajunge la un scop; 10) Arbori; 11) Mojici (fig.); 12) Prilej; 13) A repara o clădire.

Dela periferie spre centru (Vertical): 1) Păsări; 2) Jocuri; 3) Opresiune; 4) Stradă mică; 5) Orașel în România; 6) Planuri (fig.); 7) Mătăciune (Bot.); 8) Primiți; 9) Preferi; 10) Anagrama cuvântului ziar; 11) Palide; 12) Fructe întrebuințate spre a da miros; 13) Cinstite; 14) Inchinăciune; 15) A odihni (mold).

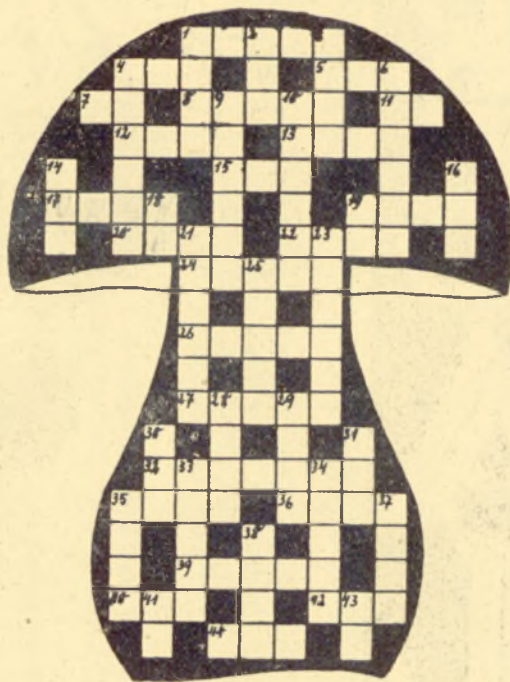
Joc No. 2 Rebus
(5 puncte) de CONST. COJAN

Să se găsească o zicătoare românească.

Joc No. 3 Cuvinte sinonime

(10 puncte) de S. MUȘAT

Orizontal: 1) Rege barbar; 4) Fluviu în Europa; 5) Fluviu în Europa; 7) Pronume; 8) Localitate în România; 11) Fluviu în Franța; 12) Sat în Galileia; 13) Fluviu în Europa; 15) Vehicul; 17) Planetă; 19) Oraș și port în Europa; 20) Interjecție; 22) Personaj mitologic; 24) Incurajează; 26) Planeta; 27) Pronume; 32) Folositor; 35) Suferință (fig.); 36) Avânt; 39) Funcționar public; 40) Oraș în Peru; 42) Infern; 44) Adverb.

Vertical: 1) Pictor român; 2) Munte în Creta; 3) Oraș în România; 4) Scriitor grec; 6) Personaj mitologic; 9) Personaj biblic; 14) Romanier francez (1804—1857); 16) Fluviu în Europa; 18) Pofțim; 19) Notă muzicală; 21) Provincie spaniolă; 23) Tragedian francez; 25) Peninsula asiatică; 28) Măsură de greutate; 29) Păsări; 30) Mijloc de intrare (fig.); 31) Rege Iudeu; 33) Localitate în România; 34) Fabricanți de vase; 35) Orașel în România; 37) Departament francez; 38) Ofițer (fam.); 41) Prepoziție; 43) Literă din alfabetul Slav.

Joc No. 4 Proverb ascuns

(5 puncte)

Se dau următoarele silabe: de — frun — la — la — nă — nas — pâ — pas — po — poș — șap — și — te — te — un.

Să aranjeze în așa fel, încât să se găsească un proverb românesc.

Joc No. Proverb ascuns

(5 puncte)

Se dau următoarele cuvinte: Maria — Arbore — Armonică — Lear — argat — nacelă — cadere — general — rege — ajun — maimuță — mulțime — ofițer — omorât — plânge — rășină — știucă — petală — sătul.

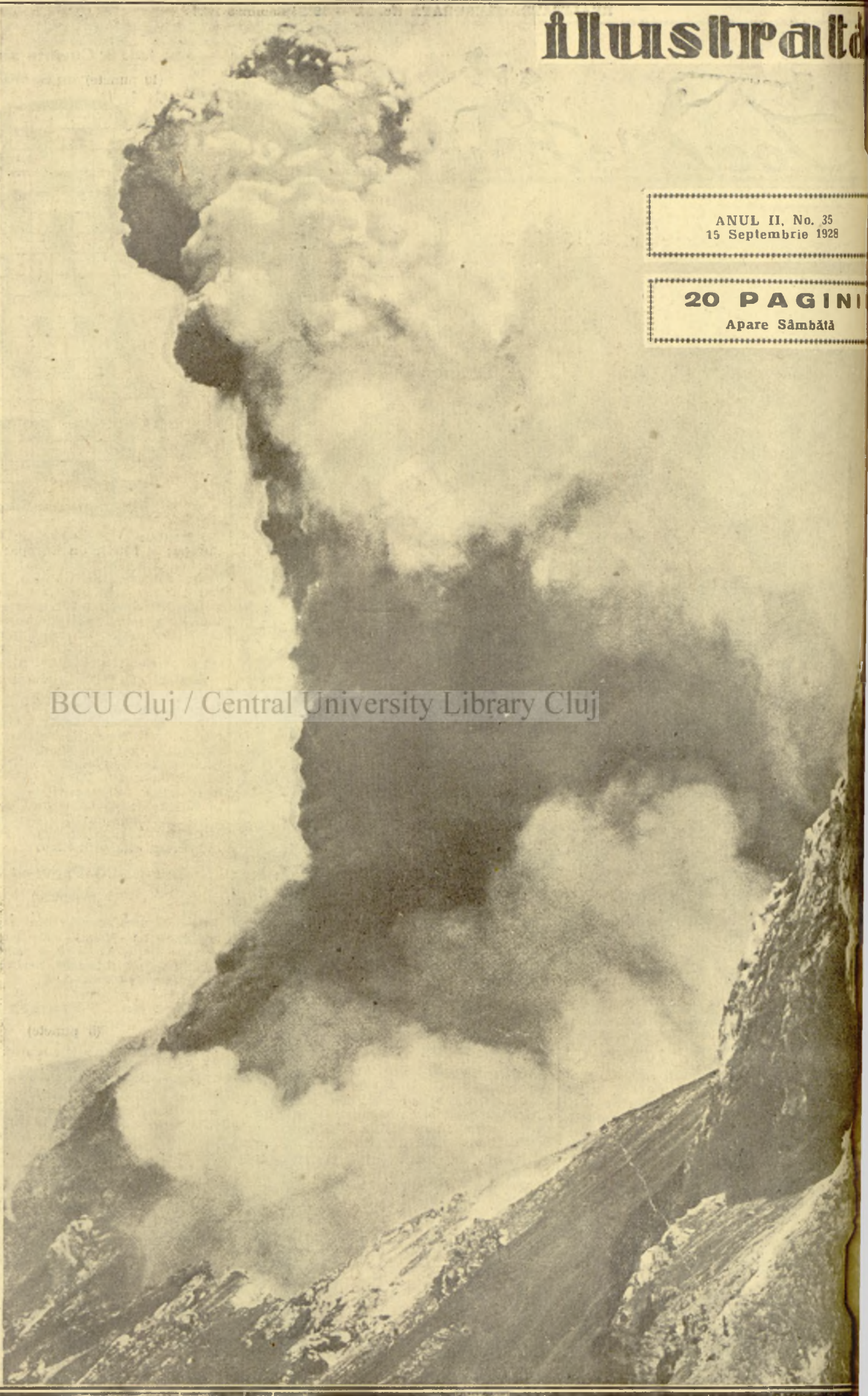
Să se ia o silabă din fiecare cuvânt și să se aranjeze într'o ordine anumită și să se găsească un proverb românesc.

Deslegările jocurilor se primesc la redacție până la 10 Oct. cor. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obține numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 33, 34, 35 și 36, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 5000 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii șapte deslegători primesc câte un volum din operele autorilor renumiți. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Octombrie 1928.

ANUL II, No. 35
15 Septembrie 1928

20 PAGINI
Apare Sâmbătă

BCU Cluj / Central University Library Cluj

REALITATEA

**„FARUL MEDITERANEI”
Vulcanul Stromboli in recenta erupție**